

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**DATORIILE LA PLATA SUBVENȚIILOR
AU FOST ACHITATE
PENTRU 1120 DE FERMIERI**

4

**CREAREA ASOCIAȚIEI PRODUCĂTORILOR
DE CARTOFI – UN PAS SPRE REDRESAREA
SITUAȚIEI ÎN SECTOR**

5

**APICULTORII DIN CAHUL, ÎN VIZITĂ
LA GALAȚI. EVENIMENT INFORMATIV,
UTIL ȘI... DULCE**

10

**„DIN INIMĂ. BRANDURI DE MOLDOVA”,
PREZENTAT LA GENEVA CA PLATFORMĂ
CU IMPACT SOCIAL**

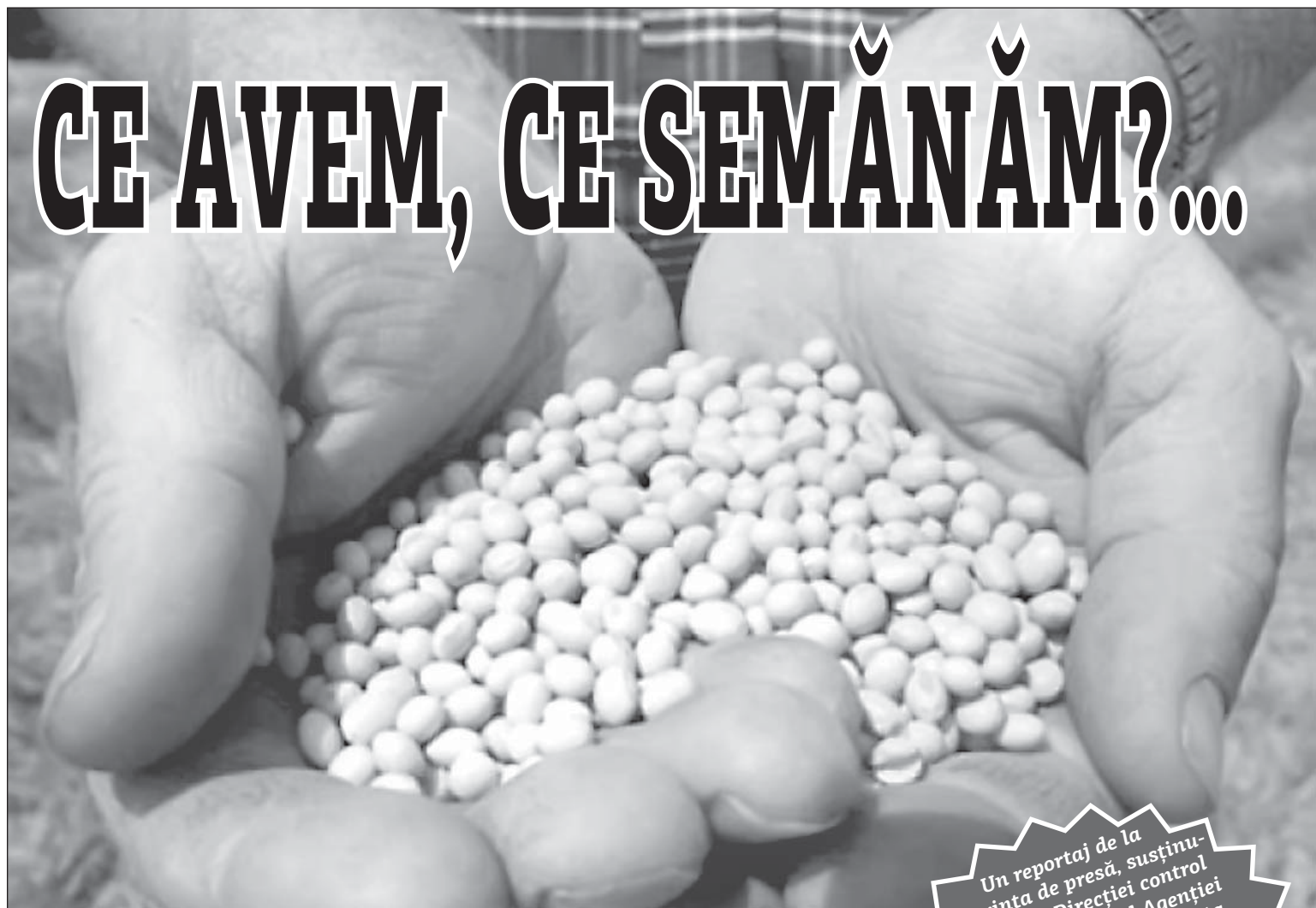
11

DE CE ȚĂIEM MIELUL DE PAȘTI?

13

CE AVEM, CE SEMĂNĂM?...

Un reportaj de la
conferința de presă, susținu-
tă de Șeful Direcției control
semincer din cadrul Agenției
Naționale pentru Siguranța
Alimentelor, Dumitru Rusu,
despre gradul de aproviziona-
re cu semințe a culturilor de
câmp, legumicole, bostănoase
și de cartof
citiți în pag. 2.

Producătorii agricoli din Republica Moldova sunt asigurați în proporție de 99% cu material semincer pentru culturile de câmp. Situația însă e mai proastă la capitolul leguminoase, bostănoase și cartofi. Agricultorii sunt asigurați cu semințe pentru culturile legumicole și cele cu bob mic în măsură de 84%, cu semințe ale culturilor bostănoase – 86%, însă necesarul de semințe de cartofi e asigurat doar în măsură de 49%. Totodată, producerea de semințe de porumb în Moldova a scăzut drastic, iar țara este nevoită să importe circa 3 mii de tone de semințe de porumb anual.

ÎNCĂ DOUĂ COMPANII VOR OBTINE FINANȚARE DIN CREDITUL POLONEZ

Consiliul de Supraveghere al Unității de implementare a creditului de asistență acordat de Guvernul Poloniei a aprobat încă două dosare de finanțare din resursele Creditului polonez.

Comaniile selectate sunt „Regional Meat” SRL din raionul Rezina, specializată în creșterea porcilor și „GVURA” SRL din raionul Căușeni, cu activitate de prelucrare și congelare a fructelor.

Din sursele Creditului de asistență acordat de Guvernul Poloniei, „Regional Meat” își propune să procure echipamente și utilaje în valoare de 1.937.778 euro, necesare la reutilizarea fermei de porcine.

Compania „GVURA” va investi, din resursele creditului, în construcția unei fabrici de prelucrare și congelare a fructelor, orienta-

tă spre export pe piața Uniunii Europene. Volumul investiției este de 3.030.535 euro, din care 1.462.000 euro (48,24%) din contul Creditului Polonez.

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Grama, co-președintele Consiliului de Supraveghere a menționat că

în cadrul unei întrevederi cu viceministrul Dezvoltării Regionale al Republicii Polonia, Radosław Domagalski-Labedzki, partea Polonă a apreciat buna pregătire a primelor două dosare expediate spre examinare Guvernului Polonez.

De asemenea, a fost probată Politica de finanțare (recreditare) a Unității de implementare a creditului de asistență acordat de Guvernul Republicii Polone pentru anul 2016, și Planul de activitate al Unității pentru anul 2016.

Menționăm că, în componența Consiliului de Supraveghere al Unității de implementare a creditului de asistență acordat de Guvernul Poloniei fac parte reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Economiei, Ministerului Agriculturii, Ministerului Finanțelor.

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară**

➔ 16

BRIEFING DE PRESĂ: **DEPOZITAREA ȘI CONTROLUL SEMINTELOR DE CULTURI DE PRIMĂVARĂ**

Șeful Direcției Control Semincer, Dumitru Rusu, a susținut un briefing de presă cu privire la situația generală ce ține de gradul de aprovizionare cu semințe a culturilor de câmp, legumicole, bostănoase și de cartof.

Pentru acoperirea necesităților autohtone cu material semincer de calitate, conform Legii nr. 68 din 05.04.2013 despre semințe, ANSA eliberează certificatele de înregistrare a agenților economici pentru producerea, prelucrarea și/sau comercializarea semințelor, iar prin ordinul nr. 222 din decembrie 2013 sunt nominalizate persoanele de examinare a dosarelor depuse la înregistrare de agenții economici care activează în domeniul semincer, emiterea certificatelor și arhivarea actelor. Toți agenții economici înregistrați sunt incluși într-un Registru unic, atât pe suport electronic (www.ansa.gov.md), cât și pe suport de hârtie, fiind elabo-

rată o procedură operațională privind procesul de înregistrare conform legii. Procedura este remisă în teritoriu către inspectorii responsabili, sub semnătura lor. Până la moment sunt înregistrați 625 de agenți economici.

Conform declarațiilor șefului Direcției Control Semincer, pînă în prezent, reieșind din informațiile parvenite din teritoriu, din necesarul de circa 35360.5 tone de semințe a culturilor de câmp pentru semănatul de primăvară, sunt depozitate circa 35098.2 tone sau 99.2%. Actualmente, a fost controlată și certificată o cantitate de 33900 tone sau 96.6% din semințele depozitate.

La acest moment, specia-

liștii din teritoriu efectuează controlul comercializării și utilizării semințelor de culturi de câmp, legumicole, bostănoase și de cartof, destinate semănatului de primăvară. Sunt prelevate probe și, în timpul de față, se efectuează testarea și certificarea semințelor în condiții de laborator. O atenție sporită se acordă gospodăriilor țărănești, pentru aprovizionarea acestora cu semințe certificate.

Semănăturile de toamnă au iernat satisfăcător, inclusiv și pe sectoarele semincere de grâu și orz de toamnă. Actualmente se efectuează fertilizarea și erbicidarea acestor semănături și sunt semănate culturile timpurii de primăvară

Cu referire la depozitarea semințelor de culturi legumicole, bostănoase și de cartof, gradul de asigu-

rare a culturilor legumicole cu semințe cu bob mic este de 84.3%, a culturilor bostănoase de 86.3% și a cartofului pentru reproducere pe sectoare semincere - 49.1%.

În scopul diminuării deficitului de semințe, înregistrat la unele culturi în prezent, agenții economici autorizați în domeniu efectuează importul semințelor de diferite varietăți. În teritoriu activează cca 120 de magazine agricole care pun la dispoziția beneficiarilor funciari semințe de o gamă largă de soiuri ale culturilor agricole.

În scopul informării rapide privind ofertele de semințe și a aprovizionării la timp a producătorilor agricoli cu semințe certificate, pot fi accesate:

- Direcțiile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor ;

- Pagina web ANSA (www.ansa.gov.md);

- Pagina web a Sistemului Național de marketing ACSA (www.acsa.md).

"La acest capitol, periodic, ANSA informează Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în privința falsificărilor de semințe. Dacă în anii precedenți erau depistate cazuri pentru semințele de selecție autohtonă, atunci anul acesta au apărut semnale de falsificare a semințelor de floarea-soarelui a unor companii străine. La moment, inspectorii inves-

tighează cazurile respective, iar după finalizare vor fi făcute publice rezultatele", a menționat Dumitru Rusu.

Actualmente, specialiștii din cadrul Direcției Control Semincer sunt antrenați în realizarea unui Plan de acțiuni pentru a găzdui misiunea experților DG SANTE în Republica Moldova, cu genericul „Echivalența inspecțiilor în câmp a culturilor producătoare de semințe efectuate în țările terțe și echivalența semințelor și a materialului săditor în vederea obținerii dreptului de export a acestora pe piața UE”.

GUVERNUL VA SPRIJINI AGRICULTORII CARE ADUC PLUSVALOARE ȘI CONTRIBUIE LA DEZVOLTAREA ȚĂRII

„Ministerul Agriculturii este Ministerul țării. Susținem centrele de excelență și inițiativele care, prin rezultatele obținute, pot deveni exemple de urmat pentru celelalte instituții de cercetare din țară. Vom sprijini instituțiile și întreprinderile cu tradiție din Republica Moldova pentru că anume ele ne fac mai competitivi ca țară”, a declarat premierul, Pavel Filip, în timpul unei vizite, pe care a întreprins-o în această săptămână la câteva întreprinderi agricole din raionul Criuleni.

Premierul a vizitat, Institutului de Fitotehnie "Porumbeni", unde a avut loc un schimb de opinii cu privire la problemele și provocările cu care se confruntă cercetătorii din sectorul agricol. Filip a mai vizitat și prima și cea mai mare fabrică de peleți din biomasă din țară, construită în cadrul unui proiect cu finanțare din partea Guvernului Japoniei. Fabrica are o capacitate de producere de circa patru mii tone de peleți anual și poate asigura încălzirea a 25 de

grădinițe și școli, care sunt dotate cu cazane speciale din bannii oferite, la fel, de către partenerii niponi.

În satul Onițcani, Criuleni, premierul a vizitat serele unuia dintre cei mai mari producători de legume din Republica Moldova, „Agromaxer” SRL. Întreprinderea a reușit să construiască o afacere profitabilă în domeniul agriculturii folosind tehnologii moderne cu susținerea partenerilor externi. „Agricultura viitorului este una bazată pe

tehnologii avansate, care să genereze valoare adăugată”, a subliniat Pavel Filip în acest context.

Prim-ministrul a menționat că Guvernul este determinat să susțină producătorii agricoli, atât prin politici de sprijin, prin accesul la credite de dezvoltare, importul direct al motorinei, negocierea unor granturi cu partenerii externi, cât și prin crearea unui mediu de afaceri mai atractiv pentru cei care vor să investească în economia Republicii Moldova.

**PÂNĂ LA 20 MAI
VOR FI IDENTIFICATE
SURSELE DE APĂ
DIN FONDUL FORESTIER**

În scopul sporirii aportului pădurilor la menținerea balanței și minimalizării deficitului de apă, îmbunătățirii calității acesteia, Agenția Moldsilva a dispus printr-un ordin intern, identificarea și evidențierea surselor de apă din fondul forestier național.

Astfel, pînă la data de 20 mai, curent, directorii întreprinderilor silvice, să identifice sursele de apă amplasate în fondul forestier (fîntîni, izvoare, lacuri, heleștee mocirle, pîraie) cu prezentarea informației

cu conținut corespunzător/informativ despre efectuarea lucrărilor de salubritate și plantare a puieților, inclusiv de talie înaltă a speciilor forestiere, precum și celor decorative. În aceeași ordine de idei, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice va include în materialele de amenajare silvice un capitol separat în care să fie prezentat descrierea detaliată a surselor de apă, principiile managementului durabil al apelor și măsurile de redresare a acestora. Materializarea surselor de apă pe hărțile elaborate în procesul ame-

amplasării acestora (ocolul silvic, trupul de pădure, parcela, subparcela), întocmirea planului de măsuri pentru fiecare sursă de apă, privind restabilirea/îmbunătățirea stării acestora. Instalarea panourilor informaționale, propagandistice,

najării pădurilor. Subdiviziunile Agenției Moldsilva vor asigura susținerea, coordonarea și mediatizarea activităților de eficientizare a managementului apelor și surselor de apă în contextul managementului forestier durabil.

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației AGROinform:

Cantemir (273) **2 28 53**
Drochia (252) **2 70 32**
Edineț (246) **2 43 84**
Fălești (259) **2 29 51**
Glodeni (249) **2 40 69**
Hâncești (269) **2 34 08**

Nisporeni (264) **2 38 57**
Orhei (235) **2 49 55**
Peresecina (235) **47 2 67**
Râșcani (256) **2 45 84**
Ungheni (236) **2 34 55**
Cahul (299) **2 14 13**

AGROinform

Redactor-șef: Stela VDOVÎ

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 211

Tiraj: 3500

**PREMIERUL PAVEL FILIP
ARE UN NOU CONSILIER
PENTRU AGRICULTURĂ**

Este vorba despre Eugeniu Gudumac, doctor în agricultură. Potrivit prim-ministrului, Gudumac a fost consultantul mai multor companii private de producere a fructelor. De asemenea, proaspătul consilier a fost expert în cadrul proiectului ACED. Amintim că pe 17 februarie, în funcția de consilier pentru agricultură al premierului Filip a fost numit Gheorghe Gaberi, doctor în științe. După doar două săptămâni însă, Gaberi a preluat conducerea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

EDITORIAL

Stela VDOVÎ
Redactor-șef

ȘTIU CĂ VA FI BINE

E deja primăvară în toată legea. Și la oraș e primăvară, copacii înverzesc iar din pământ au răsărit timid fricelele de iarbă, semănate cu grijă în preajma sediului AGROinform. Reînvie natura și ne dă speranțe. **Totul va fi bine în acest an!** Va fi roadă, va ploua la timp, nu vor da înghețurile, ni se vor achita subvențiile, vom avea legi bune și acestea vor fi respectate. Va dispărea corupția și se va găsi miliardul furat din sistemul bancar... **Totul va fi bine în acest an!**

Au experții treaba lor, să facă prognoze, să le revizuiască, să le publice. Raportul MEGA, elaborat recent de Centrul Analitic Independent Expert Grup apreciază că în următorii ani va fi perpetuată incertitudinea economică în țara noastră. "Pentru anul 2016 prognozăm o creștere economică de 2,5% conform scenariului de bază și de doar 0,8% în cazul unui scenariu pesimist. Acesta va fi posibil dacă se va aprofunda criza din sectorul bancar, dacă reformele cheie vor decurge lent și dacă anul agricol nu va fi unul favorabil", spun experții. Principalele trei amprente care vor fi resimțite în continuare de economia națională țin de fraudă bancară, înghețarea asistenței externe care va afecta competitivitatea pe termen lung a țării, dar și discrepanța dintre venituri și cheltuieli. Potrivit analiștilor economici, vom obține banii din partea partenerilor de dezvoltare abia în 2017. Acest lucru va determina Guvernul să mențină nivelul de austeritate ridicat și va accentua povara fiscală.

Dar copacii au înmugurit! Deci va fi bine în acest an!

Banca Mondială și-a menținut prognoza economică pentru Republica Moldova, estimând o creștere a economiei de doar 0,5 la sută în 2016. Remiterile vor rămâne la un nivel scăzut, presiunile inflaționiste vor persista, iar cel puțin pe termen scurt, piața de muncă nu se va redresa, spun experții de la instituția internațională. Pentru 2016, se așteaptă ca deficitul bugetar să crească până la 3,2 la sută din PIB, iar nivelul sărăciei va rămâne la 41%.

„Ceea ce vedem noi acum în economia Republicii Moldova este prețul pe care îl plățiți pentru fraudă din sectorul bancar. Atestăm o încredere a investitorilor la cel mai scăzut nivel, mai pesimist decât a fost vreodată, iar motivul este că oamenii de afaceri încă nu au încrederea deplină că autoritățile vor lupta cu fenomenul corupției”, a declarat directorul Băncii Mondiale în Moldova, Alex Kremer.

„Când vom fi siguri că nu vor mai exista fraude în sectorul bancar și că aceste practici vor rămâne în trecut, atunci Banca Mondială împreună cu Fondul Monetar Internațional va relua asistența financiară”, a adăugat directorul Băncii Mondiale în Moldova.

Pe semne, cei de la Banca Mondială nu știu cu câtă speranță am semănat noi în acest an. Ei încă nu știu că **anume în acest an totul va fi bine în Moldova!**

Și chiar dacă cel puțin 10 mii de moldoveni spun că sunt descurajați și că nu mai speră că își vor putea găsi vreodată un loc de muncă, după cum arată un sondaj de opinie, iar conform datelor Biroului Național de Statistică peste 325 de mii de persoane ar fi plecate la lucru peste hotare (68,8% din persoanele din localitățile rurale muncesc printre străini)! Ce știe statistica despre speranța și dragostea cu care se seamănă primăvara? Eu știu că cei care și-au lăsat familiile ca să câștige un ban departe de casă (dar, de fapt, sunt mult mai mulți decât știe statistica!) se vor întoarce în Moldova ca să semene grăunțe de speranță primăvara și **va fi bine!**

.....prognoze și statistici..... ele nu seamănă speranță.

Totuși, copacii au înmugurit, iarba a ieșit din pământ, primele flori au înflorit, deci, **VA FI BINE!**

Un an roditor ne doresc nouă, tuturor, un an mai bun!

A FOST APROBATĂ STRATEGIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE REGIONALĂ PE ANII 2016-2020

Cabinetul de miniștri a aprobat Strategia Națională de Dezvoltare Regională pentru anii 2016-2020. Documentul vine să asigure dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunilor din Republica Moldova, relatează Biroul comunicare și relații cu presa al Executivului.

Noua politică de dezvoltare regională își propune asigurarea accesului cetățenilor la serviciile publice profesionale, stimularea creșterii economice sustenabile în regiuni și îmbunătățirea cadrului normativ

și legislativ ce reglementează dezvoltarea competitivă a localităților. Totodată, documentul

urmărește încurajarea dezvoltării agenților economici locali și susținerea activităților de

întreprinzător, în vederea reducerii diferențelor de dezvoltare între și în cadrul regiunilor, precum și îmbunătățirea nivelului de trai al populației.

Strategia Națională de Dezvoltare Regională pentru anii 2016 – 2020 a fost elaborată în conformitate cu obligațiile asumate în Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și obiectivele trasate în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2020”.

Documentul urmează să fie transmis Parlamentului, pentru examinare și adoptare.

MINISTERUL AGRICULTURII ANULEAZĂ CONCURSUL PENTRU FUNCȚIA DE DIRECTOR AIPA

În urma examinării modalităților de ocupare a funcției publice vacante prin procedura de promovare și transfer, conform prevederilor legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, precum și după reexaminarea cerințelor generale și specifice față de candidații la concurs, în vederea reflectării clare și evidențierea unor tangete ale studiilor și experienței candidaților cu sarcinile de bază ale funcției de

director al AIPA, Comisia de Concurs a decis: - anularea anunțului pentru ocuparea funcției de director al AIPA; - examinarea modalităților de ocupare a funcției publice menționate prin concurs, promovare sau transfer, conform prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04.07.08 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Decizia finală a Comisiei de Consurs va fi anunțată ulterior.

RAPOARTE: FABRICILE DE CARNE ȘI MEZELURI „CARMEZ” ȘI „BASARABIA NORD” - PIERDERI DE MILIOANE ÎN 2015

Fabricile de producere a cărnii și mezelurilor „Carmez” și „Basarabia Nord” au înregistrat în anul 2015 pierderi semnificative. Potrivit celor mai recente rapoarte anuale ale celor două societăți pe acțiuni, acestea sunt de ordinul milioanelei de lei.

Situația este mai gravă la SA „Basarabia Nord”, cu sediul în municipiul Bălți. Anul trecut, întreprinderea specializată în producția, prelucrarea și conservarea produselor din carne a suportat pierderi de 30,6 milioane de lei, în scădere, totuși, față de cele înregist-

trate în anul 2014 - de 55,5 milioane de lei. De cealaltă parte, cât privește veniturile din vânzări, în 2015 a fost semnalată o creștere de aproximativ 10 milioane de lei față de anul 2014. Acestea au constituit 209,8 milioane de lei. Veniturile din alte activități operaționale au reprezentat 6,3 milioane lei, cu 3,6 milioane de lei mai puțin față de 2014.

Și SA „Carmez” a înregistrat pierderi în 2015. În acest caz este însă vorba despre o sumă mai mică - 7,5 milioane lei. Pentru comparație, „Carmez” a încheiat anul 2014 cu profit de 5,2 milioane lei. Din vânzări, „Carmez” a obținut venituri de 24,7 milioane lei. Asta în timp ce în 2014 veniturile din vânzări au constituit 29,7 milioane lei. Alte venituri operaționale ale producătorului de carne și mezeluri în 2015 au reprezentat suma de 2,5 milioane lei. Un an mai devreme, acestea au fost de 12,3 milioane de lei.

La 31 decembrie 2015, SA „Basarabia Nord” avea 1795 de acționari, iar SA „Carmez” - 2639.

STATISTICI: CUM AU EVOLUAT PREȚURILE LA PRODUSE ALIMENTARE ÎN LUNA MARTIE

Prețurile la produsele alimentare au scăzut cu 0,3 la sută în luna martie, arată datele Biroului Național de Statistică. Totodată, unele produse s-au ieftinit mai mult.

Este vorba despre ouăle de găină, care puteau fi cumpărate la un preț cu 14,4% mai mic decât cel înregistrat o lună mai devreme. Vinetele s-au ieftinit cu 9,2%,

ceapa uscată - cu 5%, tomatele proaspete - cu 4,7%, dovleceii și bostanii - cu 2,7%, cartofii - cu 2,1%, laptele și produsele lactate - cu 1% (în special: smântână și frișcă - cu 1,8%, brânză din lapte de vacă - cu 1,7%, laptele integral - cu 0,7%), carnea, preparatele și conservele din carne - cu 0,8% (în special: carnea de porc - cu 2,2%, carnea de bovine și subprodusele -

cu câte 1,4%, carnea de găină - cu 0,9%).

Totodată, în perioada de raport au crescut prețurile la: pomușoare de livadă (căpsune) - cu 11,2%, ardei grași - cu 8,7%, fructe exotice - cu 6,6%, usturoi - cu 6,4%, fructe de livadă sămânțoase - cu 4,8%, varză proaspătă - cu 2,8%, castraveți - cu 2,4%, citrice - cu 2,1%, ciuperci proaspete - cu 1,7%, zahăr tos - cu 1,5%.

BANCA MONDIALĂ OFERĂ 80 DE MILIOANE DE DOLARI PENTRU REABILITAREA DRUMURILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Premierul Pavel Filip și managerul de țară al Băncii Mondiale, Alex Kremer, au avut o întrevedere, în cadrul căreia au discutat despre dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova.

Managerul de țară al Băncii Mondiale a declarat că a fost semnat Acordul de finanțare privind proiectul de îmbunătățire a drumurilor locale, ce prevede acordarea asistenței de 80 de milioane de dolari pentru proiecte de reabilitare a drumurilor locale (peste 300 km). Documentul urmează a fi semnat și ratificat de autoritățile Republicii Moldova.

De asemenea, a fost discutat și subiectul participării reprezentanților Republicii Moldova la reuniunea de primăvară a FMI și a BM, care va avea loc la Washington, în perioada 15-17 aprilie curent, precum și despre perspectivele negocierii unui nou Acord cu Fondul Monetar Internațional. Alex Kremer a salutat aprobarea recentă a pachetului de acte legislative ce vizează consolidarea independenței BNM și CNPF și și-a exprimat satisfacția cu privire la cooperarea autorităților în vederea pregătirii noului proiect privind declararea averii și intereselor personale.

DATORIILE LA PLATA SUBVENȚIILOR AU FOST ACHITATE PENTRU 1120 DE FERMIERI

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, cu referire la datele Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, informează că la ziua de 8 aprilie 2016, plățile pentru achitarea datoriilor la subvenții au fost efectuate pentru 1120 de producători agricoli, în valoare totală de peste 18 milioane de lei. Spre achitare mai rămân 2525 de dosare.

Amintim că proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2016 a fost expus spre consultare publică până la 13 aprilie 2016.. Documentul poate fi găsit pe site-ul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, precum și pe site-ul MAIA la categoria TRANSPARENȚĂ DECIZIONALĂ.

CONSULTANȚĂ DIN PARTEA ROMÂNIEI ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI CONSUMATORILOR

Moldova va beneficia de consultanța conducerii Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor din România în promovarea proiectului de Lege privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

Directorul general Direcția Generală Control și Supraveghere Piață și Armonizare Europeană, Paul Silviu Anghel și secretarul general Mihaela Irina Ionescu au avut pe data de 4 aprilie înțelegere cu ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare Eduard

Grama și cu viceministrul Vasile Luca.

Precizăm că proiectul de Lege privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare a fost propus pentru debateri publice. Documentul stabilește baza legală pentru asigurarea unui înalt nivel de protecție a

consumatorului în domeniul informațiilor referitoare la produsele alimentare, luând în considerare diferențele de percepție a consumatorilor și nevoia acestora de a fi informați, asigurând în același timp buna funcționare a pieței interne. Scopul prezentului proiect de Lege constă în

asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății consumatorilor și garantarea dreptului acestora la informare prin etichetarea corectă a produselor alimentare, care trebuie să-i asigure cu informații corespunzătoare privind produsele alimentare pe care le consumă.

Expertiza a fost furnizată prin intermediul Fondului de Mobilitate pentru experți guvernamentali finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe din România și derulat în parteneriat cu Programul Național Unite pentru Dezvoltare – Centrul Regional pentru Europa și Asia Centrală.

MINISTRUL EDUARD GRAMA A ÎNTREPRINS O VIZITĂ DE LUCRU ÎN POLONIA

În perioada 5- 9 aprilie, Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Grama, a fost în vizită de lucru în Polonia.

Oficialul a vizitat grupuri de producători și a participat la Târgul Internațional de Turism Agricol „Agrotravel”. Conducerea MAIA a avut și o înțelegere cu Krzysztof Jurgiel, Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale al Republicii Polonia. Oficialii au discutat despre relațiile bilaterale, situația la zi privind creditul de asistență oferit de Guvernul Poloniei precum și alte posibilități de accesare a

unor instrumente financiare de suport. Miniștrii au

convenit asupra formării unui grup de experți la

nivel de ministere pentru intensificarea relațiilor de colaborare. Delegația s-a întâlnit de asemenea cu conducerea companiei de stat poloneze în domeniul producerii zahărului - Krajowa Spółka Cukrowa (Polski Cukier), care a investit în redeschiderea Fabricii de zahăr de la Cupcini, Edineț. Părțile au discutat despre problemele pe care le întâmpină investitorul polonez în Republica Moldova.

MEDALII DE AUR ȘI DIPLOME DE EXCELENȚĂ PENTRU CINCI HIBRIZI DE PORUMB MARCA „PORUMBENI”

Cinci hibridi de porumb marca „Porumbeni” au fost menționați cu medalii de aur și diplome de excelență în cadrul Salonului Internațional de Inventică „PRO INVENT”, Ediția a XIV- a, care a avut loc, în perioada 23-25 martie, la Cluj-Napoca.

Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” a participat la eveniment cu 6 hibridi noi de porumb: Porumbeni 294 MRf, Porumbeni 374 MRf, Porumbeni 378 MRf, Porumbeni 306 MRf destinați pentru furaj și hibridii Porumbeni 402 MRf, Porumbeni 196 CRf cu destinație alimentară. Hibridii nominalizați au fost incluși în Catalogul Soiurilor de Plante al Republicii Moldova și urmează a fi implementați în producere.

În context, menționăm că Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”, de mai bine de 4 decenii, crează hibridi de porumb, organizează producerea de forme parentale, elaborează și perfecționează tehnologiile cultivării lor.

În ultimii ani a devenit o tradiție, pentru cercetătorii Institutului, includerea în Registre Oficiale de Stat a diferitor țări a 3-4 hibridi

marca „Porumbeni”.

Recent Institutului de Fitotehnie „Porumbeni” a reușit să introducă trei soiuri de hibridi de porumb în Registrul de Stat al României. Astfel, soiurile respective vor fi introduse în catalogul de plante a 28 de țări din Comunitatea Europeană, fapt ce va permite Republicii Moldova să le promoveze și să le comercializeze în statele Uniunii Europene.

Rezultatele obținute determină întreprinderea unor măsuri concrete pentru ca realizările științifice să fie implementate în producere și să devină accesibile pentru toți producătorii agricoli.

TÂRGUL NAȚIONAL AL FIRMELOR DE EXERCİȚIU

Târgul Național al Firmelor de exercițiu din instituțiile de învățământ profesional tehnic, ajuns la cea de-a IX ediție, a avut loc joi, 7 aprilie, în incinta Colegiului Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău. La eveniment au participat peste 44 de Firme de exercițiu din 17 instituții de învățământ profesional tehnic.

Participanții la competiție au desfășurat tranzacții financiare virtuale ale firmelor, încasări periodice, depuneri în cont și concursuri pe diverse categorii. Modelul de educație antreprenorială în cadrul firmei de exercițiu este important, deoarece activitățile practice simulate au impact asupra orientării mai bune pentru piața muncii și cariera profesională de viitor a elevilor. În urma desfășurării concursurilor, firmele de exercițiu din

cadruil colegiilor agricole au fost premiate la următoarele categorii: Cel mai bun catalog; Cel mai bun promouter; Cea mai bună prezentare; Cea mai reprezentativă mascotă. Firmele câștigătoare au fost decernate cu Diplome de Onoare din partea Centralei Firmelor de Exercițiu și cadouri din partea sponsorului. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este partener al proiectului, în cadrul căruia participă cele 8 colegii agricole cu 10 firme de exercițiu din diverse domenii de activitate.

NOTĂ: Conceptul Firmei de exercițiu este rezultatul proiectului EcoNet, implementat de KulturKontakt Austria, Finanțatorul de bază fiind Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA). Scopul Firmei de Exercițiu este crearea întreprinderilor, piețelor de desfacere, serviciilor și produselor virtuale de către elevi în cadrul instituțiilor de învățământ. Simularea realităților economice în activitatea firmelor de exercițiu sprijină creativitatea elevilor, responsabilitatea antreprenorială, munca în

echipă. Aceste calificări-cheie sunt relevante pentru viitorii specialiști, făcând mai accesibilă angajarea în câmpul muncii. Proiectul a apărut în Republica Moldova în anul 2005, începutul implementării fiind în 2006 prin desfășurarea de seminare de formare a profesorilor și managerilor în trei colegii pilot. La moment rețeaua de instituții de învățământ participante s-a extins până la 18, având fiecare instituție în activitate câte 1-3 firme. Relevanța Firmelor de exercițiu în 10 ani de activitate are un șir de beneficii pentru instituții, elevi și profesorii-coordonatori: este un nou model de instruire practică, se dezvoltă abilitățile practice; se diversifică formele și metodele de instruire, se aplică învățământul interactiv; se promovează spiritul de colaborare; se creează noi relații interinstituționale; se creează o rețea de parteneriat între profesori și elevi.

CREAREA ASOCIAȚIEI PRODUCĂTORILOR DE CARTOFI – UN PAS SPRE REDRESAREA SITUAȚIEI ÎN SECTOR

Producția de cartofi constituie o ramură strategică pentru agricultura țării noastre. Problemele cu care se confruntă producătorii de cartofi, concentrați preponderent în nordul republicii au devenit stringente în ultimii ani și necesită atenție sporită. Și asta în situația în care piața dictează regulile de joc iar condițiile meteorologice își spun cuvântul și adesea dau peste cap planurile fermierilor. Fără o strategie bine pusă la punct, instabilitatea domină sectorul. Au fost ani, când în urma secetei din Federația Rusă, cartofii erau exportați în acea direcție la prețuri generoase; au urmat însă timpuri când stocurile de roadă practic nu puteau fi vândute, iar producătorii au ajuns să afișeze pe ușile depozitelor anunțuri "cartofi gratis" – doar că va veni

regiunea de nord a Moldovei.

Problema pare ca și rezolvată, dacă sunt și bani, și dorință. Doar că investitorii din Letonia au nevoie de parteneri concreți aici, în Moldova, preferabil – una dintre formele asociative care activează conform legislației RM. De aici, și ideea de a crea o asociație a producătorilor de cartofi (în prezent nu există o astfel de asociație în țara noastră), careia să-i revină rolul de partener al investitorului leton.

Zis și făcut! Carul a mișcat din loc pentru prima dată încă pe data de 24 februarie, când 20 de producători de cartofi au participat în cadrul unei ședințe, organizate în satul Corjeuți, Briceni, pentru a analiza posibilitatea fondării unei Asociații a Producătorilor de Cartof în Regiunea de

și reprezentative. Vice-directorul AGROinform, Iurie Hurmuzachi, a venit în fața producătorilor de cartofi cu trei prezentări ample, prin

a prețurilor pe piața angro (Albișoara) din Chișinău pentru anii 2009-2016; Volumul producției globale de cartofi în RM pentru anii 2009-2015; Evoluția volumului și valorii exporturilor de cartofi în RM pentru anii 2009-2015; Principalele țări de export ale RM pentru anii 2013-2015; Evoluția volumului și valorii importurilor de cartofi în RM pentru anii 2009-2015; Principalele țări de import ale RM în ultimii șase ani; Descrierea cheltuielilor pentru creșterea cartofului; Potențialul de furnizare a materiei prime de către membrii Asociației Producătorilor de Cartofi din zona Nord.

O problemă aparte este cea ce ține de recoltare. Când ajungem toamna, la strânsul cartofilor, elementar, nu sunt brațe de muncă! Această situație îi aduce în pragul disperării pe producători, iar unii chiar au renunțat să mai cultive cartofi din această cauză! Pentru o producție de calitate, competitivă din punct de vedere al prețului și în cantități suficiente, sunt necesare combine de recoltare a cartofilor, mașini, care se utilizează pe larg în agricultura modernă. Experții AGROinform au elucidat în cadrul studiului și subiectul rentabilității unor modele de astfel de combine.

Toate discuțiile s-au soldat cu formarea grupului de lucru pentru crearea viitoarei Asociații. La solicitarea participanților, Federația Națională a Agricultorilor din Moldova a fost inclusă în calitate de lider în constituirea grupului respectiv,

unde experiența specialiștilor AGROinform în crearea formelor asociative a agricultorilor va fi necesară și utilă.

Ulterior producători de cartof din satul Corjeuți, Briceni, dar și din alte câteva raioane din nordul Moldovei (Edineț, Dondușeni, Ocnița), împreună cu membrii grupului de inițiativă s-au întrunit la finele lunii martie, în cadrul unei alte ședințe, la care au fost stabiliți pașii următori, ce trebuie întreprinși pentru a înregistra Asociația Producătorilor de Cartofi.

Recent l-am contactat pe Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, pentru a afla cum decurg lucrurile întru crearea Asociației Producătorilor de Cartofi. Potrivit lui, grupul de

și în condițiile climaterice de la noi.

Mai menționăm că în perioada 7-9 aprilie 2016, o delegație din Moldova în frunte cu ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Vasile Bâta, a întreprins o vizită de lucru în Republica Letonia. Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord, Ion Bodrug, care a participat, de asemenea în cadrul acestei delegații, ne-a relatat despre faptul că oficialii moldoveni au mers în Letonia pentru consolidarea cooperării bilaterale dintre cele două țări pe segmentul dezvoltării regionale, implementarea proiectelor, schimbul de bune practici, dezvoltarea parteneriatelor dintre regiuni și inițierea realizării unor proiecte de dezvoltare comune. Potrivit lui Ion Bodrug, în cadrul discuțiilor a fost abordat și subiectul ce ține de investiția Letoniei în crearea fabricii de prelucrare a cartofului în zona de Nord a Moldovei.

Desigur, până va fi pusă pe roate ideea deschiderii unei fabrici de prelucrare a cartofului, mai e mult de lucru. Intenția părții letone de a face investiții în acest proiect, însă, vorbește despre faptul că producătorii de cartofi de la noi ar trebui să valorifice această șansă. Iar un prim pas important și absolut necesar pentru aceasta este crearea Asociației Producătorilor de Cartofi.

Notă AGROinform:

În prezent, potențialul de furnizare a materiei prime pentru amidon de către membrii viitoarei Asociații a Producătorilor de Cartofi din zona Nord, potrivit estimărilor experților, variază de la un producător la altul între 60 și 4000 de tone.

cineva să ia producția din hambare! Pe fondul unei astfel de situații, unii fermieri renunță la producerea cartofilor, astfel, sectorul riscă să ajungă într-un colaps ireversibil.

Una dintre soluțiile care poate salva ramura ar fi deschiderea unei fabrici de producere a amidonului din cartof. În prezent în Moldova nu există o astfel de fabrică, iar fermierii care cultivă cartofi, prin susținerea Agenției de Dezvoltare Regională Nord sunt în căutare de soluții pentru a iniția producția de amidon în țara noastră. Cu atât mai mult, cu cât, există deja și un potențial investor din Letonia, care și-a anunțat intenția de a contribui cu investiții la deschiderea unei fabrici de producere a amidonului în

Dezvoltare Nord. Întâlnirea cu producătorii de cartofi a avut loc la inițiativa Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), cu sprijinul Asociației obștești „Pro Cooperare Regională”. Directorul ADR Nord a subliniat faptul că interesul investitorului din Letonia față de deschiderea unei fabrici de prelucrare a cartofului la Corjeuți este o oportunitate care trebuie valorificată, acest lucru fiind posibil doar dacă agricultorii locali vor reuși să se unească în cadrul unei asociații care să le reprezinte interesele.

La ședință au fost invitați consultanți din cadrul Federației Naționale a Agricultorilor AGROinform. Federația deține expertiză la cearea și dezvoltarea formelor asociative a agricultorilor în RM, atât de business, cât

care au fost elucidate:

1. Experiența în cooperare peste hotare și în Moldova;
2. Principiile car stau la baza cooperării fermierilor. Avantajele și dezavantajele formelor asociative;
3. Formele organizatorice-legale pentru structurile asociative.

Astfel, explicând fermierilor în detalii toate oportunitățile asocierii, problemele de care s-ar putea ciocni și modul de soluționare a acestora.

A urmat elaborarea unui studiu de analiză a situației privind producerea și comercializarea cartofului în Republica Moldova și potențialul privind crearea Asociației Producătorilor de Cartofi în zona Nord, în care experții AGROinform au prezentat în detalii: Fluctuația lunară

NOUL GUVERNATOR BNM: „VOM AVEA UN LUCRU GREU. PROMIT LACRIMI, SÂNGE ȘI SUDOARE”

NOUL GUVERNATOR AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI, SERGIU CIOCLEA, ȘI-A ÎNCEPUT ACTIVITATEA. ACESTA A FOST PREZENTAT COLECTIVULUI, ÎN PREZENȚA PREȘEDINTELUI PARLAMENTULUI, ANDRIAN CANDU, DAR ȘI A FOSTULUI GUVERNATOR, DORIN DRĂGUȚANU, CARE ȘI-A DAT DEMISIA INVOCÂND PRESIUNI POLITICE.

Sergiu Cioclea a accentuat, la începutul discursului său, că vine la șefia BNM într-o perioadă complicată pentru Republica Moldova. „Sunt convins că vom avea un lucru greu. Ca domnul Churchill, promit și lacrimi, și sânge, și sudoare”, a declarat Cioclea în fața angajaților băncii centrale.

Sergiu Cioclea are 42 de ani și deține are triplă cetățenie, inclusiv franceză și română. El a activat în cadrul băncii franceze Paribas, una dintre cele mai mari din lume.

Sergiu Cioclea a fost șef al Departamentului Finanțe Corporative, în cadrul sucursalei de la Moscova.

În cadrul unui concurs public organizat de Parlament, Sergiu Cioclea a acumulat punctajul maxim și i-a învins pe ceilalți opt pretendenți la această funcție.

Fotoliul de șef al Băncii Naționale a devenit vacant după ce, în septembrie 2015, Dorin Drăguțanu și-a anunțat demisia, invocând presiuni politice.

DATORIA EXTERNĂ A ȚĂRII A AJUNS LA 98% DIN PIB

La finele anului 2015, datoria externă totală a Republicii Moldova a constituit circa 6,38 miliarde de dolari, în scădere cu aproximativ 232 milioane de dolari, față de sfârșitul anului 2014, potrivit unui raport al Băncii Naționale a Moldovei. Cu toate acestea, cota datoriei externe în Produsul Intern Brut a ajuns la un nivel-record de 98%, scrie Mold-street.

În anul 2014 cota datoriei externe în PIB a constituit 82%, iar în anul 2013, când s-a ajuns la nivelul maxim de 6,67 miliarde de dolari, cota a fost de 83,6% din PIB. Aceasta se datorează în special deprecierei monedei naționale și recesiunii economice. În ultimii 10 ani datoria externă a Moldovei s-a majorat de trei ori și ceva.

MINISTERUL ECONOMIEI A ELABORAT **REGULA- MENTUL PRIVIND ÎNȚI- TEREA CONTROLULUI DE STAT ÎN PERIOADA MO- RATORIULUI**

În contextul intrării în vigoare, de la 1 aprilie 2016, a Legii privind moratoriu asupra controlului de stat și, conform prevederilor acesteia, Ministerul Economiei are funcția de promovare a politicii de stat pentru ameliorarea mediului de afaceri prin eliminarea constrângerilor de ordin administrativ, legea a împuternicit Ministerul Economiei cu atribuții de autorizare a inițierii controlului de stat la fața locului în perioada moratoriului.

Potrivit Regulamentului, instituția abilitată cu funcții de control se poate adresa Ministerului Economiei cu un demers, motivându-și intenția de a efectua controlul, iar Ministerul după examinarea acestui demers conform procedurii, va elibera autorizația de control. Regulamentul conține formularul-tip al demersului și oferă explicații cu privire la informația necesară pentru a fi expusă/prezentată de către organul abilitat cu funcții de control, care va solicita Ministerului Economiei inițierea procedurii de control de stat la fața locului.

Până la acest moment, în adresa Ministerului au parvenit 7 demersuri de solicitare a controalelor din partea Inspectoratului Fiscal, Căpităniei Portului Giurgiulești, Inspectoratului Energetic de Stat, CNAM. Dintre acestea au fost acceptate 2 controale, celelalte fiind respinse ca fiind insuficient de argumentate.

REFORME LA VAMĂ. MAI PUȚINI VAMEȘI ȘI MAI MULTĂ ORDINE

Șeful Serviciului Vamal, Vitalie Vrabie, a anunțat în cadrul unei conferințe de presă că va face remanieri masive de cadre la Vamă. Optimizările vor fi efectuate în întreg serviciul vamal, de la birouri și posturi vamale, până la aparatul central, iar cei care vor corespunde criteriilor de integritate, vor fi reîncadrați. De asemenea, Vrabie a spus că în țară vor rămâne doar trei birouri vamale în loc de șapte existente în prezent.

„De la 165 de persoane care activau în 2009 la vamă s-a ajuns la cifra de 388, mai mult de 2 ori. Au fost create nejustificat mai multe poziții de conducere irelevante. Preconizăm să reducem cadrele cu 33%. Modificările nu se vor face

în detrimentul calității”, a anunțat șeful Vămii. Totuși, directorul Vămii promite că angajații ar putea avea lefuri mai marii. „Salariile trebuie să crească cu mult. Ar fi greșit să credem că un colaborator vamal la etapa inițială cu un salariu între 3 mii

și 5 mii va ține piept tentațiilor de mită și contrabandă”, a mai spus Vrabie.

Amintim că Vitalie Vrabie a fost numit director general al Serviciului Vamal pe data de 18 martie, după demisia lui Tudor Balițchi.

GUVERNUL A ABROGAT 169 DE ORDINE VAMALE

Cabinetul de miniștri a decis abrogarea a 169 de ordine cu impact major asupra activității agenților economici emise de Serviciul Vamal în perioada anilor 2000-2016. Lista conține ordine care și-au pierdut valabilitatea, acte normative care au devenit caduce în virtutea noilor prevederi normative recent aprobate, acte normative care contravin expres prevederilor normative de forță juridică superioară. Alte 52 de acte urmează a fi revizuite în următoarele trei luni.

Astfel, dacă anterior prin Ordinul Serviciului Vamal nr.458-O din 24.12.2010, agentul economic putea efectua procedura de vămire doar la Biroul vamal în raza sa teritorială de activitate, iar pentru a o trece la alte birouri vamale era nevoie de o autorizare prealabilă emisă de Serviciul Vamal, după anularea acestui act, se va permite vămirea mărfurilor la orice organ vamal, la care se va adresa agentul economic.

Un alt exemplu este Ordinul nr.177-O din 04.10.2004 cu privire la formarea registrului agen-

ților economici din domeniul comerțului exterior. Ordinul obliga orice agent economic ce intenționa să desfășoare activitate comercială externă să se înregistreze la Serviciul Vamal, să prezinte o cerere, copia certificatului de înregistrare, copia autenticată a certificatului de atribuire a codului statistic. După abrogarea ordinului, această obligație se anulează, Serviciul Vamal, urmând să obțină informația necesară despre agentul economic de la organele abilitate, în baza sistemului informațional de schimb de date.

A FOSR RELANSATĂ PROCEDURA DE ELIMINARE A OBLIGATIVITĂȚII ȘTAMPILEI

Premierul Pavel Filip a solicitat ministrului Justiției, Vladimir Cebotari, ca în cel mai scurt timp, să finalizeze procedura de pregătire a proiectului de lege cu privire la eliminarea obligativității ștampilei și să îl prezinte pentru aprobare. „Sînt încrezut că de data aceasta

vom avea susținere și în Parlament, astfel încît să eliminăm acest rudiment, luînd în considerare că trăim în epoca informațională și acum chiar nu mai prezintă un instrument de siguranță contractele sau alte acte pe care se aplică această ștampilă”, a declarat premierul.

ÎN MOLDOVA URMEAZĂ SĂ FIE MAJORATE BRUSC AMENZILE DIN CONTUL CREȘTERII VALORII UNITĂȚII CONVENȚIONALE

În Republica Moldova mărirea unității convenționale la achitarea amenzilor va fi majorată de la 20 de lei pînă la 1% din salariul mediu lunar prognozat de către Guvern. Avînd în vedere că cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2016 este aprobat în mărime de 5050 lei, unitatea convențională va avea valoarea de 50,5 lei, notează NOI.md.

Modificările respective sunt prevăzute în proiectul de amendamente elaborat de Ministerul Justiției și prezentat spre dezbateri publice de către Guvern.

Autorii proiectului de lege au motivat majorarea valorii unității convenționale la achitarea amenzilor prin necesitatea indexării acesteia în conformitate cu rata inflației. Mărirea unității convenționale a fost stabilită la nivelul de

20 de lei în anul 2002 și de atunci nu a fost modificată.

De asemenea, se propune modificarea mecanismului de calcul a proporțiilor mari și deosebit de mari la aprecierea gradului prejudiciabil al infracțiunilor, majorarea pragului maxim al amenzii contravenționale, precum și majorarea pragului minim și a celui maxim al amenzilor pentru infracțiunile penale.

GRANTURI PENTRU INDUSTRIA VITIVINICOLĂ

Proiectul de Competitivitate finanțat de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și implementat de către Chemonics International Inc., acceptă cereri de grant pentru implementarea următorului obiectiv: Dezvoltarea competitivității industriei vitivinicole prin susținerea unităților vitivinicole din regiunile delimitate cu Indicație Geografică Protejată (IPG) Codru, Ștefan Vodă, și Valul lui Traian în dezvoltarea capacităților pentru producerea vinului de calitate, îmbunătățirea potențialului de marketing și creșterea exporturilor pe piețele țintă, dezvoltarea și valorificarea produselor de turism vitivinicol, acordarea suportului pentru start-up-uri și dezvoltarea micilor producători de vinuri din Moldova.

Proiectul are obiectivul de a sprijini dezvoltarea industriei vitivinicole în Republica Moldova, prin ameliorarea calității produselor vitivinicole, creșterea

competențelor producătorilor vitivinicoli în domeniul viticulturii, vinificației, marketing, vânzări și gestiune a afacerilor; precum și creșterea valorii adăuga-

te la produsele vitivinicole; sporirea vânzărilor pe piața locală și pe piețele de export, inclusiv prin intermediul turismului vitivinicol.

În cadrul activităților tehnice planificate, Proiectul de Competitivitate al USAID Moldova va utiliza granturile (Fondul SEED)

pentru a stimula atingerea obiectivelor propuse prin susținerea producătorilor de vin din regiunile delimitate cu Indicație Geografică Protejată (IPG) Codru, Ștefan Vodă, și Valul lui Traian prin implementarea următoarelor obiective și programe:

1. Programul de Mentorat & Suport a Asociației Micilor Producători de Vinuri din Moldova (ASW) pentru micii producători de vinuri;

2. Programul de ameliorare a calității produselor vinicole a „vinărilor-tranziție” (PQUP);

3. Program de dezvoltare și îmbunătățire a facilităților de turism în vinării și creșterea turismului vitivinicol.

Proiectul acceptă cereri de granturi de la entități eligibile, în conformitate cu modelele, condițiile și instrucțiunile descrise. Granturile vor fi acordate și implementate în confor-

mitate cu regulamentele USAID și ale Guvernului SUA cu privire la granturi, precum și cu politicile interne ale Proiectului de gestionare a granturilor.

Data limită pentru depunerea cererilor de participare este 15 Mai 2016, orele 23:00.

Criteriile de eligibilitate și formularele de aplicare pot fi accesate AICI Întrebările cu privire la acest Apel de Depunere a Cererilor de Grant (RFA) se vor transmite la adresa de e-mail: seed@chemonics.md

Doar entități juridice înregistrate pot fi susținute. Întreprinderile de Stat nu sunt eligibile.

MIEPO VA CONSOLIDA COOPERAREA CU OIVV ÎN DOMENIUL TURISMULUI VINICOL

Moldova va consolida cooperarea cu Organizația Internațională a Viei și Vinului (OIVV) în domeniul turismului vinicol și businessului mic. Discuții în acest sens au fost susținute în cadrul unei întrevederi la Paris a delegației Organizației pentru Atragerea Investițiilor și Promovarea Exportului din Moldova (MIEPO) cu directorul general al OIVV, Jean-Marie Aurand.

Potrivit comunicatului Ministerului Economiei, părțile au discutat consolidarea cooperării între MIEPO și OIVV în domeniul

sporirii competitivității vinurilor moldovenești, accesului vinurilor moldovenești pe noi piețe externe, dezvoltării turismului vinicol și preluării experienței franceze în domeniul businessului mic în viticultură, după

exemplul chateau-urilor. Directorul MIEPO, Vitalie Zaharia, a vorbit despre dezvoltarea ramurii vitivinicole a Moldovei și necesitatea aplicării noilor tehnologii și a strategiilor de marketing pentru ieșirea pe piețe de desfacere noi.

La rândul său, Jean-Marie Aurand a specificat importanța participării active a reprezentanților Moldovei la conferințele OIVV și conectării la rețeaua de experți a Organizației, pentru susținerea procesului de modernizare a ramurii. El a calificat drept posibilă organizarea la Chișinău a unui seminar tehnic pentru profesioniștii din ramură, precum și a reuniunii Congresului Mondial al Viei și Vinului și Adunării Generale a OIVV. De asemenea, Jean-Marie Aurand a solicitat prezentarea vinurilor moldovenești în saloanele OIVV, amintind despre succesul ediției din 2011.

NOI DISTINCȚII PENTRU VINURILE MOLDOVENEȘTI

Vinurile moldovenești din nou fac furori pe plan internațional. De această dată băuturile de la „Château Vartely” au cucerit vizitatorii târgului „WineUp Fair”, desfășurat în orașul românesc, Cluj, chiar în primele zile ale lunii aprilie.

În cadrul târgului vinăria „Château Vartely” a venit cu cele mai bune vinuri printre care și 2 noutăți lansate recent pe piața României și a Republicii Moldova.

Astfel, la degustarea WineUp Official Selection, o evaluare de talie națională și internațională a vinurilor, un juriu specializat și riguros, vinurile de la „Château Vartely” au reușit să se impună fiind premiate cu 4 medalii: una de aur, una de argint și două de bronz.

ÎN 2015 MOLDOVA A REDUS EXPORTUL DE BĂUTURI ALCOOLICE

Bilanțul, pe anul trecut arată că în 2015 Moldova a redus exportul de băuturi alcoolice față de 2014 cu 17,4%, până la 156,6 mil. dolari.

Mai exact, în I trimestru din 2015, livrările în străinătate au însumat \$32,53 mil, în al doilea trimestru

– \$34,59 mil, al III - ea – \$40,47 mil, al IV-lea – \$49 mil. Scăderea exporturilor de băuturi alcoolice a fost determinată anul trecut mai ales prin reducerea livrărilor în Rusia, Belarus, Ucraina și Kazahstan. Potrivit InfoMarket, cu referire la statisticile oficiale, în pofida unei scăderi a volumului livrărilor,

cel mai mare consumator de produse alcoolice din Moldova rămâne Belarus, unde au fost exportate vinuri și divinuri în sumă \$37,02 mil. sau cu 23,8% mai puțin decât în 2014. Exporturile de băuturi în Ucraina s-au redus, din cauza crizei din țara vecină, de 1,8 ori, până la \$14,41 mil. Livrările în Kazahstan s-au diminuat cu 35%. Exportul de băuturi alcoolice în Rusia a scăzut cu 10,6% - de la \$10,67 mil. la \$9,54 mil.

În total, exportul de producție alcoolică în CSI s-a redus anul trecut cu 30% față de 2014. Cu toate acestea, CSI rămâne principala piață de desfacere pentru băuturile alcoolice din Moldova.

ÎNCĂ DOUĂ VINĂRII DIN MOLDOVA AU FALIMENTAT ȘI VOR FI LICHIDATE

Șirul falimentelor din industria vinicolă continuă. Încă două vinării cu tradiție au fost declarate falite și vor fi lichidate.

Astfel Curtea de Apel Bălți a decis pe 25 martie 2016 să aprobe raportul final și bilanțul de lichidare a Fabricii de Vinuri din Telenești, prezentat de lichidatorul Petru Rusu. Instanța a decis să înceteze procesul simplificat de faliment și să radieze întreprinderea, scrie Mold-street. Fabrica de Vinuri din Telenești la care și statul mai deținea vreo 7% nu mai activează și nu mai prezenta rapoarte financiare de câțiva ani.

În cazul Costești Vin SRL, Curtea de Apel Chișinău a decis pe 29 februarie 2016 să treacă la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului și dizolvării companiei. Lichidator a fost desemnat Tudor Ambrosi,

care va începe procedurile de valorificare a activelor rămase. De notat că Costești Vin are patru fondatori - Dumitru, Natalia și Nicolae Bivol și Mihail Diaconu. În ultimii ani Costești Vin era într-un litigiu cu Moldindconbank, care a scos și vândut o parte din activele fabricii, inclusiv utilajul de producție a unei firme controlate de afaceriști bulgari și locali.

În ultimii zece ani, ca urmare a embargoului rusesc, au intrat în faliment și au fost lichidate peste 60% din fabricile de vinuri.

REUNIUNE A MINIȘTRILOR AGRICULTURII DIN CADRUL OCDE

În perioada 7-8 aprilie 2016, la sediul OCDE din Paris, Franța a avut loc Reuniunea miniștrilor agriculturii din cadrul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). În cadrul acesteia au fost analizate oportunitățile și provocările cu care se confruntă, la nivel mondial, agricultura și sectorul alimentar. Discuțiile au vizat în mod deosebit identificarea unor politici menite să gestioneze vulnerabilitățile și să identifice oportunitățile de dezvoltare, iar un accent deosebit a fost pus pe sprijinirea fermelor competitive și durabile.

În acest sens, țintele viitoarelor politici ale OCDE în domeniul agriculturii și industriei alimentare vor urmări: o corelare mai mare cu toate celelalte ramuri și aspecte ale economiei (dezvoltarea, comerțul, schimbările climatice, securitatea alimentară și volatilitatea prețurilor, investițiile,

ocuparea forței de muncă în domeniul agricol, cercetare-dezvoltare-inovare și utilizarea de tehnologii avansate, etc), o transparență mai mare în ceea ce privește obiectivele și beneficiarii vizați, să fie pragmatice și orientate către rezultate clare, să fie adaptate la modificările care pot interveni în economie, să respecte

normele, obligațiile și relațiile multilaterale dintre state și, nu în ultimul rând, să fie echitabile pentru state și pentru actorii implicați în sectorul agricol.

La finalul discuțiilor, miniștrii agriculturii au adoptat o declarație oficială a Reuniunii ministeriale.

Sursa: comunicatul de presă al MADR România

ȚARA CARE IA ÎN CALCUL FOLOSIREA PĂDURILOR ÎN AGRICULTURĂ

În Rusia, în premieră, fondurile forestiere vor deservi agricultura – în special zootehnia, apicultura și piscicultura. Un proiect de lege prin care pădurile să aibă și întrebuințare agricolă a fost deja finalizat și depus în Duma de Stat pe 7 aprilie.

Rusia devine astfel prima țară care ia o astfel de decizie, adică de a legaliza și formaliza modul în care pădurile pot fi exploatate în scopuri agricole. Deocamdată, potrivit presei de la Moscova, este vorba mai ales de pășunatul în păduri, de construirea de grajduri, garduri, amplasamente

agricole temporare, stupine sau exploatații piscicole. Nu este exclus, însă, ca în cadrul dezbaterilor ce vor urma, actul normativ să fie completat, chiar transformat total.

Conform proiectului, fermierii și apicultorii care vor exploata agricol păduri-

le vor încheia contracte de închiriere cu cei care dețin fondurile silvice. Scopul declarat al acestei inițiative este de a întări accesul la resurse al micilor întreprinzători, precum și de a consolida securitatea alimentară națională a Rusiei.

Sursa: agrointel.ro

SUPRAABUNDENȚA MONDIALĂ DE GRÂU VA CREȘTE

Stocurile mondiale de grâu ar putea să depășească estimările, în condițiile în care China își reduce consumul iar Uniunea Europeană va înregistra o recoltă mai mare, se arată în ultimul raport dat publicității luni de Departamentul american al Agriculturii.

Potrivit raportului, stocurile mondiale de grâu ar putea ajunge în sezonul 2015/2016 la 239,26 milioane tone, depășind cea mai ridicată estimare a analiștilor intervievați de Bloomberg. Cantitatea de grâu utilizată de China, cel mai mare consumator mondial de grâu, va scădea la 112 milioane tone, cel mai mic nivel de după 2011, în timp

ce producția de grâu a Uniunii Europene a fost estimată la 160 milioane tone, cu un procent mai mare decât prognozele de luna trecută.

De asemenea, USDA și-a îmbunătățit estimările referitoare la stocurile finale de porumb și soia până la 208,91 milioane tone respectiv 79,02 milioane tone, peste estimă-

rile analiștilor. În pofida raportului USDA, la Bursa de la Chicago cotațiile futures la grâu cu livrare în luna mai au crescut cu 1,17% până la 4,525 dolari per bushel în timp ce cotațiile la porumb au crescut cu 1,68 dolari până la 3,6275 dolari per bushel.

Sursa: Agerpres.ro

PIAȚA MELCILOR A DEPĂȘIT 10 MILIARDE DE EURO LA NIVEL MONDIAL

Afacerile cu melci, la nivel european, din ultimii ani, referindu-ne la piețele en gros, au depășit 10 miliarde de euro. În Italia, în 2010, în ciuda crizei economice, consumul a depășit 38.000 de tone. Iar prețul internațional al produsului exportat s-a schimbat și a crescut la începutul anilor '90, atunci când s-a schimbat politica în țările din Estul Europei.

Aproape jumătate din această cantitate a fost achiziționată de industria de prelucrare din Franța care, alături de Turcia și Africa de Nord, sunt principalii exportatori de melci conservați, și care sunt recunoscuți sub marca „escargot”.

Împreună cu creșterea consumului a crescut și interesul de a crea ferme de melci, prin noi tehnologii, în care producția este mai de calitate dar mai scumpă. Diferențele sunt semnificative față de melcii crescuți în mod natural: creștere mai rapidă, aroma și gust mai bun, omogenitatea produsului, dimensiunea mai mare a melcilor, și oferta de melci tot timpul anului.

Sursa: dell'elicoltura

MOTORUL ECONOMIEI, COMERȚUL EXTERN, SCADE!

În primele două luni ale anului 2016, indicii exportului și importului s-au redus, inclusiv din contul statelor Uniunii Europene. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în ianuarie-februarie 2016, volumul total al exportului moldovenesc a scăzut cu 18,5% față de aceeași perioadă a anului trecut și a însumat 255,2 milioane de dolari.

Volumul exportului moldovenesc în statele UE, în ianuarie-februarie 2016, s-a redus cu 20,3% și a însumat 167,8 mil. dolari. Ponderea UE în volumul total al exportului moldovenesc s-a micșorat de la 67,3% (în ianuarie-februarie 2015) până la 65,8% (în ianuarie-februarie 2016).

Și volumul exportului moldovenesc în țările CSI, în primele două luni ale anului, s-a redus cu 22,6% față de aceeași perioadă a anului precedent și a însumat 48,3 mil. dolari.

Ponderea CSI în volumul total al exportului moldovenesc s-a micșorat de la 19,9% (în ianuarie-februarie 2015) până la 18,9% (în ianuarie-februarie 2016).

De altă parte, scade și volumul importurilor. Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în ianuarie-februarie 2016, volumul total al importului moldovenesc a constituit 494,4 milioane de dolari, cu 13,8% mai mic, decât în aceeași perioadă a anului 2015. Volumul importului din statele UE, în perioada de referință, s-a redus cu 10,2% și a însumat 217,4 mil. dolari. Din țările CSI, am importat cu 16,2% mai puțin față de aceeași perioadă a anului precedent (154,5 mil. dolari).

Sursa: BNS

În România și Bulgaria forța de muncă rămâne a fi cel mai prost plătită în comparație cu celelalte țări din Uniunea Europeană, arată datele Eurostat.

Angajatorii români plătesc 5 euro pe oră pentru salariații lor. Asta înseamnă

CÂT CÂȘTIGĂ EUROPENII?

de cinci ori sub media europeană – de 25 de euro la nivel comunitar și de 29,5 euro, dacă luăm în calcul numai țările din zona euro.

Cei mai ieftini angajați din Europa sunt în Bulgaria. În această țară costul forței de muncă este de puțin peste 4 euro pe oră. Urmează, iar pe locul trei de la coadă este Lituania cu 6,8 euro. Mai urmează Letonia: 7,1 euro/ora de muncă și Ungaria: 7,5 euro/ora de muncă.

De cealaltă parte, cele mai mari venituri

le au angajații din Danemarca: 41,3 euro pe oră și cei din Belgia - aproape 40 de euro. Suedia este pe locul trei cu 37,4 euro. În Luxemburg o oră de muncă se plătește în medie cu 36,2 euro iar în Franța - 35,1 euro/ora de muncă.

Anul trecut, comparativ cu 2014, costul orar cu mâna de lucru a crescut cu 2% în Uniunea Europeană. Dintre toate țările UE, cel mai mult a crescut salarizarea britanicilor – cu 15,2%.

Sursa: Eurostat

O PLANTAȚIE DE SALCIE ENERGETICĂ A FOST SĂDITĂ DE DISCIPOLII UNEI ȘCOLI PROFESIONALE DIN ORHEI

La data de 5 aprilie în satul Cucuruzenii de Sus, raionul Orhei, pe terenul agricol din proprietatea Școlii profesionale din Orhei, a fost plantat un hectar de salcie energetică. Acțiunea se înscrie în proiectul „Energie și biomasă” finanțat de Uniunea Europeană. Plantațiile de salcie energetică vor fi îngrijite de elevii Școlii profesionale din Orhei. Astfel, ei vor avea posibilitatea să facă orele practice pentru noul modul „Plantele energetice – sursă de energie regenerabilă” din programul meseriei de silvicultor.

„Atât elevii, cât și profesorii vor crește pentru prima oară salcie energetică din care vom obține combustibil ecologic ce ne va încălzi cantina școlii. Totodată, instruind specialiști în plante energetice, vom dezvolta acest sector nou pentru țara noastră”, a specificat directorul școlii profesionale din Orhei, Sergiu Munteanu.

În conformitate cu proiectul „Energie și biomasă”, un alt hectar de salcie energetică urmează să fie plantat în satul Cuhureștii de Sus, raionul Florești. Pe parcurs instituțiile din Orhei și Florești vor cultiva și plantații de salcăm energetic. Ulterior copacii vor servi pentru încălzirea spațiilor acestor școli, care vor fi dotate cu centrale ter-

mice și echipament pentru producerea biocombustibilului în valoare de peste 100 de mii de euro, bani acordați de Uniunea Europeană.

„Plantele energetice sunt o nouă soluție energetică alternativă. Ne bucurăm că inițiative precum cea pe

energiei pe biomasă”, a menționat la eveniment Wicher Slagter, reprezentantul Delegației UE la Chișinău.

Menționăm că Proiectul „Energie și Biomasă”, etapa a II-a, este realizat în perioada 2015-2017 și are un buget de 9,4 milioane de euro. Finanțarea programului revine Uniunii Europene, iar de implementare se ocupă Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. La inițiativa proiectului, susținut de Ministerul Mediului, Ministerul Educației a lansat în anul de studii 2015-2016 cursuri dedicate sectorului energiei din biomasă în trei școli profesionale din R. Moldova care vor pregăti specialiștii pentru noul sector energetic.

NOTĂ: Salcia energetică este supranumită „salcia rapid crescătoare”, deoarece adaugă zilnic câte 3 centimetri. În 2-3, ani ea ajunge la o înălțime a lăstarilor de 6-7 metri. Din tulpinile acesteia se produce biocombustibil (brichete, pelete) ce are o putere calorică aproape egală cu cea a cărbunelui. Salcia energetică este rezistentă la variațiile climaterice, crește pe terenuri mlăștinoase, pe sol nisipos și pe terenuri cu bonitate redusă. Este folosită cu succes în industria energiei regenerabile, dar și în cea farmaceutică, ea conținând salicilina utilizată la producerea aspirinei.

AVANTAJELE SISTEMULUI DE IRIGARE PRIN PICURARE

Despre problema utilizării apelor subterane pentru irigare se vorbește mult în ultimul timp. Fermierii au nevoie de această oportunitate pentru irigarea prin picurare a plantațiilor de legume, fructe sau pomușoare. Până când autoritățile discută în contradictoriu cu oamenii de știință despre faptul dacă merită sau nu să permită folosirea rezervelor de ape subterane pentru necesitățile agriculturii, vă prezentăm câteva dintre numeroasele avantaje ale sistemului de irigare prin picurare:

1. Se dozează exact apa necesară în diferite etape de dezvoltare a culturilor și în funcție de tipul de cultură irigat, eliminându-se în acest fel pierderile;
2. Fiecare plantă în parte poate primi cantitatea optimă de apă în funcție de necesarul de moment;
3. Consumul de apă pentru irigație este mai redus cu 20-40%, datorită uniformității și randamentului ridicat (90-96%) și reducerii pierderilor prin evaporația din sol și aer;
4. Alimentând cu apă numai zona răndurilor de plante, spațiul dintre rânduri rămâne uscat, ceea ce permite executarea lucrărilor agricole în condiții bune, înmulțirea buruienilor fiind mult diminuată;
5. Udarea directă a solului, fără umezirea plantelor, împiedică apariția și înmulțirea bolilor și dăunătorilor. Se micșorează sau se evită unele tratamente chimice, ceea ce împiedică poluarea recoltelor;
6. Permite administrarea îngrășămintelor și a diferitelor tratamente în timpul irigației – prin fertiirigare (tehnologia de aplicare a îngrășămintelor odată cu apa de irigare) se echilibrează armonios dozele administrate cu necesarul optim al plantelor în diferite faze de creștere, situații de stres sau vârfuri de sarcină;

7. Menține structura și textura solului astfel încât sistemul radicular al plantelor se poate dezvolta mult mai bine comparativ cu alte modalități de irigare;
8. Prin irigarea prin picurare nu se răcește solul în aceeași măsură ca alte tehnologii de irigare ceea ce elimină un stres important al plantei, în special primăvara;
9. Datorită faptului că frunzele și tulpina plantei sunt uscate în timpul fertilizării prin picurare, nu există riscul arderii plantelor chiar și în cazul irigației în zilele foarte călduroase cu temperaturi exterioare de peste 40° C;
10. Restrânge posibilitatea dezvoltării buruienilor datorită faptului că se udă numai zona activă a rădăcinilor plantelor din cultură, ducând la eliminarea tratamentelor de combatere a buruienilor;
11. Restrânge posibilitatea răspândirii la nivelul întregii culturi a bolilor și dăunătorilor;
12. Mâna de lucru necesară exploatarea instalației de irigare prin picurare este mult mai redusă comparativ cu celelalte modalități de irigare, ceea ce înseamnă mai mult timp pentru alte activități și reducerea cheltuielilor;
13. Instalația de fertilizare prin picurare nu necesită forță de muncă calificată pentru exploatare;
14. Permite dozarea exactă a cantităților de îngrășămintă administrate în funcție de necesarul optim al plantei;
15. Ca un cumul al unora dintre avantajele enumerate mai sus, sistemul de fertiirigare prin picurare poate asigura o creștere a productivității cu până la 100%;
16. Este singura metodă de udare, care permite automatizarea totală, datorită reglării precise a debitului și a presiunii apei, precum și declanșării udării pe baza informațiilor înregistrate de senzori cu privire la umiditatea solului, temperatura și umiditatea relativă a aerului.

CUM ”LEGĂM” ROȘIILE: METODE DE PALISARE RECOMANDATE DE PROFESIONIȘTI

Legarea roșiilor, a răsadurilor de tomate, se numește palisare și reprezintă operațiunea de susținere a plantelor pentru a crește în sus și ridicarea lor de pe sol, ceea ce face ca și producția și calitatea legumelor obținute să fie mai bună. Tehnica se aplică și la alte culturi, astfel că vorbim despre palisarea ardeilor, palisarea vinetelor, palisarea castraveților, palisarea fasolei. În cazul roșiilor, legarea răsadurilor plantate se poate face prin trei metode: palisarea pe ață, palisarea pe araci și palisarea pe spalieri.

PALISAREA PE AȚĂ a roșiilor se poate face mai ales în sere și solarii, fiind o procedură mai complicată pentru o cultură în câmp sau grădină. Astfel, ”baza” tehnicii o reprezintă structura solarului care trebuie să fie unul

solid pentru a susține plantele și rodul lor ulterior. La palisarea cu ață sunt trei metode de fixare a aței – cu un inel special, prin legarea aței la baza plantei sau prin legarea aței cu un țărș care se înfige în pământ lângă fiecare plantă. Oricare ar fi metoda aleasă, conducerea tomatelor pe ață se face prin răsucirea periodică (1-2 ori pe săptămână) a tulpinii în jurul aței. Palisarea pe ață se poate utiliza pentru culturile de tomate, castraveți, fasole, ardei, vinete, explică specialiștii.

Pentru solarii mai mici, dar și pentru culturi de grădină sau în câmp, recomandarea specialiștilor este ca **PALISAREA PE ARACI**. Aracii se înfig în pământ cât mai aproape de plantă, această operațiune realizându-se cu mare atenție deoarece se pot răni sau distruge rădăcinile plantelor. Din acest motiv, se recomandă ca imediat după ce s-a terminat de înfigt aracii, să se administreze prin apa de irigare, un fungicid

sistemic, care să micșoreze riscul îmbolnăvirii plantelor.

Prin legare periodică (recomandat întotdeauna sub buchet) cu ață, planta este susținută foarte bine de arac. Avantajul utilizării aracilor pentru susținerea tomatelor îl constituie faptul că nu afectează integritatea structurală a solarului, iar unele operațiuni (de exemplu, stropitul) sunt mai ușor de executat în condițiile în care avem de a face cu o densitate mare de plante.

PALISAREA PE SPALIERE este cea de-a treia metodă și destul de frecvent folosită. Spalierele – egale ca înălțime, preferabil, se fixează la capetele straturilor de roșii, cu distanță de cinci metri între ei. Pe stâlpi se fixează o sârmă care să treacă pe deasupra rândurilor de răsaduri plantate, iar de pe sârmă, în jos, va pleca o ață (nu foarte subțire!) care se prinde cu grijă fie de baza plântuței, fie de un țărș înfigt lângă ea.

APICULTORII DIN CAHUL, ÎN VIZITĂ LA GALAȚI.

EVENIMENT INFORMATIV, UTIL ȘI... DULCE

Pe data de 26-27 martie în orașul Galați, România a fost organizat Târgul Apicol 2016. Evenimentul a adunat producători de profil din toată România și din alte țări, precum Serbia, Bulgaria și Republica Moldova. Un asemenea prilej pentru schimb de experiență și documentare nu putea fi ratat de apicultorii din țara noastră. Astfel, Centrul de Business din Cahul a organizat o vizită de studiu, în cadrul căreia un grup de 16 apicultori din raion au plecat la Galați la Târgul Apicol. Iată ce ne-a relatat pentru "Agromediainform" Directorul Centrului de Business din Cahul, Anatol Nebunu:

În cadrul evenimentului au fost expuse diverse unelte, produse și utilaje apicole, stupi, hrană și medicamente pentru albine. De asemenea, au fost prezentate produse apiterapeutice și apicosmetice, dulciuri, uleiuri, produse ecologice și tradiționale, ambalaje. Nu a lipsit nici literatura de specialitate, foarte necesară apicultorilor - reviste, cărți și îndrumare de specialitate. Totodată, în cadrul Evenimentului apicol din Galați 2016 au fost organizate o serie de manifestări conexe: întâlniri de afaceri, prezentări firme, întâlniri ale membrilor asociațiilor profesionale,

programe cultural-artistice, concursuri pentru vizitatori, tombola, etc.

Astfel de evenimente sunt menite să îi ajute pe participanți să-și valorifice produsele stupului la cele mai bune prețuri, iar pe parteneri și vizitatori - să stabilească contacte pentru colaborare și schimb de experiență pe viitor.

Este pentru prima dată când mergem, în cadrul grupului nostru neformal de vânzări la un astfel de târg (deși în trecut am mai întreprins vizite de documentare). Toți apicultorii au rămas impresionați de cele văzute la Târgul Apicol

de la Galați. Am văzut utilaje, echipamente și accesorii de ultimă generație, inclusiv stupi moderni din lemn sau poliuretan, centri-fugi tangențiale, reversibile și radiale manuale și electrice, tave de descăpăcit, topitoare solare și electrice, socluri anti-varroa, hrănitoare-izgonitoare, podișoare, colectoare de polen roinițe, dispozitive anti-roire, faguri arti-

cu plante, hrană energo-proteică, produse destinate prevenirii infestării puietului cu varroa.

Să știți că atât în România, cât și în Republica Moldova, condițiile sunt similare și prielnice pentru apicultură. Tocmai de aceea, tot ce am văzut nou, poate fi implementat și la noi. Producătorii noștri au procurat unelte, dintre care la noi nu sunt, deocamdată, substanțe

ficiali din ceară de albine de înaltă calitate ș.a.

De asemenea, la târg a fost prezentată o gamă largă de produse folosite în alimentația albinelor, suplimente, stimulente cu plante medicinale și vitamine, hrană solidă energetică, hrană solidă

ecologice, cu care să trateze familiile de albine, și multe altele. De asemenea, au făcut cunoștință cu colegi de peste Prut, au făcut schimb de contacte și, pe viitor, sunt siguri, vor rezulta colaborări eficiente.

O impresie aparte ne-au lăsat ambalajele produselor. Atât mierea, produsele apicole, cât și produsele cosmetice pe bază de miere sau cele de patiserie erau prezentate în ambalaje moderne și atrăgătoare pentru cumpărători. Cred că este un element destul de important dacă e să vorbim despre promovare, vânzări și marketing. Mai mult, inspirați de cele văzute, unii apicultori de la noi au și procurat dispozitive moderne de ambalare, de care nu sunt pe piața din Moldova - ceva nou pentru noi. Mai trebuie să menționez că

de această dată membrii grupului nostru de vânzări au fost la eveniment cu scop de documentare și schimb de experiență. Toată mierea pe care o producem, o vindem pe piața locală. Avem însă planuri îndrăznețe. Sper să ne reușească să creăm o asociație a apicultorilor pe baza grupului de vânzări, iar pe viitor - chiar să exportăm miere și produse apicole.

să-l ajutăm, putem pierde într-un an toată investiția. Și aici mă întorc la ideea unor astfel de vizite de studii, care sunt binevenite, sunt în susținerea, informarea și ajutorul apicultorilor.

PENTRU AGROMEDIAINFORM:
Directorul Centrului de Business din Cahul, Anatol NEBUNU

Sunt convins de faptul că apicultura are sorți de izbândă în țara noastră. Doar atât că trebuie să devenim competitivi și să ne ridicăm nivelul de cunoștințe. Pentru că este o ramură de perspectivă, mulți producători se avântă în acest domeniu, investesc (și investițiile nu sunt deloc mici), dar fără cunoștințe suficiente riscurile sunt prea mari! Stupul de albine este un organism viu și dacă nu știm cum să-l întreținem, să-l menținem,

NOTA REDACȚIEI: Târgurile Apicole se desfășoară pe parcursul anului în diferite localități din România. Evenimentul de la Galați, la care au participat apicultorii din Cahul, a fost organizat pentru al VII-lea an consecutiv, de Asociația Crescătorilor de Albine (ACA) Galați și Complexul Agro-Dunărea. Ca și la edițiile trecute, cea din 2016 s-a dovedit a fi foarte reușită, scrie presa de peste Prut.

À PROPOS... DISPOZITIVUL REVOLUTIONAR CARE MONITORIZĂ STUPII DE LA DISTANTA

Cercetătorii de la Universitatea Trent din Nottingham, Marea Britanie, au dezvoltat și au testat un nou dispozitiv prototip care poate monitoriza de la distanță activitatea unui stup fără a deranja albinele. Dispozitivul preia și analizează vibrațiile produse de albine.

Fermierii cultivatori de legume, plante tehnice și fructe se bazează foarte mult pe munca albinelor care reușesc să polenizeze culturile lor în fiecare an. Recent, albinele au fost afectate de o maladie misterioasă numită "Colapsul Coloniilor de Albine" (Colony Collapse Disorder - CCD), care provoacă majoritatea albinelor lucrătoare să renunțe la stup. În timp ce oamenii de știință încă investighează cauzele fenomenului, apicultorii ar putea beneficia de tehnologii care să îi ajute să obțină informații despre sănătatea albinelor.

Roirea albinelor apare atunci când matca și un grup mare de albine lucrătoare părăsesc stupul în căutarea unui nou cămin. Cei mai mulți apicultori nu vor ca albinele să părăsească stupul în masă și încearcă să prevină sau să gestioneze roirea. Este nevoie de un apicultor cu experiență pentru a detecta semnalele iminente că albinele ar vrea să roiască, iar deschiderea constantă a unui stup pentru a verifica starea acestora de multe ori deranjează albinele.

Astfel, experții au introdus în stupi accelerometre speciale pentru a testa dacă acestea ar putea înregistra de la distanță semnale produse de vibrațiile albinelor care ar putea indica roirea sau alte tipuri de activități. Aceștia au incorporat două accelerometre de înaltă performanță în stupi, unul în centrul fagurelui și altul, cu 7 centimetri mai jos. Observațiile făcute pe parcursul a 170 de zile în două regiuni diferite, au demonstrat că albinele au folosit celulele fagure chiar lângă accelerometre în mod normal, pentru polen, puiet sau miere, astfel încât acestea nu par să fi fost deranjate de aparatură. Experții estimează că, pe termen lung, dispozitivul de monitorizare ar putea ajuta guvernele să urmărească epidemiile de albine pe o scară largă și ar putea ajuta apicultorii amatori să afle starea albinelor, reducând în mod substanțial necesitatea de a le vizita prea des.

DEALTFEL...

RĂMAȘI FĂRĂ ALBINE, CHINEZII AU AJUNS SĂ FACĂ POLENIZAREA MANUAL

Fără albine, agricultura ar dispărea. Este o vorbă pe care apicultorii o știu, nu și toți fermierii, însă. După ce ani la rând au abuzat de substanțe nocive pentru albine, agricultorii și pomicultorii din mai multe provincii chineze au învățat pe propria piele ce înseamnă să îți pierzi albinele. Acum sunt obligați ca în fiecare primăvară să polenizeze manual fiecare pom din livadă.

În unele provincii, încă din anii '90 s-a început polenizarea manuală întrucât, după ce populațiile apicole locale au pierit. Cauzele dispariției albinelor din mai multe zone ale Chinei sunt multiple: de la poluare, la defrișări, apoi, odată cu agricultura intensivă au apărut și substanțe care au omorât populațiile polenizatoare. O dramă în zonele unde fermierii exploatează suprafețe mici și, deci, au nevoie de o recoltă cât mai bună. Așa s-a ajuns ca fiecare, împreună cu membrii

familiei, să facă munca albinelor, adică să polenizeze manual.

Poate cel mai bine descrie fenomenul situația dintr-un sat, vizitat anul trecut de jurnaliștii francezi de la Le Monde. La început de aprilie, toată comunitatea este mobilizată pentru polenizarea manuală care trebuie să fie încheiată până pe 27-28 aprilie. Deja cu 20 de ani de experiență, sunt agricultori care reușesc să polenizeze toate florile unui pom într-o jumăta-

te de oră. Este nevoie de această rapiditate pentru că fiecare proprietar are între 100 și 200 de pomi, iar pentru a nu da greș, se angajează chiar și lucrători sezonieri. Procedura este una complexă. La capătul unei tije este fixat filtrul unei țigări sau o bucată de radieră. În jurul gâtului, oamenii țin borcane cu polen recoltat de la alți pomi, uscat la soare și apoi înmuiat. Există chiar și comercianți de polen, însă producătorii spun că acesta își pierde ușor fertilitatea.

„DIN INIMĂ. BRANDURI DE MOLDOVA”, PREZENTAT LA GENEVA CA PLATFORMĂ CU IMPACT SOCIAL

Proiectul „Din Inimă. Branduri de Moldova” a fost prezentat la Conferința Internațională privind Proprietatea Intelectuală și Dezvoltarea, desfășurată la Geneva, Elveția, pe 7 și 8 aprilie, ca fiind un instrument de promovare cu impact social major. Brandul „Din Inimă” – un exemplu de succes, a fost astfel unul din cele șase studii de caz selectate de Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (OMPI), care are 188 de state membre. Scopul conferinței a fost de a realiza între țările membre ale OMPI un schimb de experiență și bune practici privind rolul proprietății intelectuale pentru dezvoltarea economică, socială și culturală a societății. În cadrul evenimentului, directorul general al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), Octavian Apostol, a explicat că brandul „Din Inimă” contribuie la dezvoltarea industriei ușoare, care oferă locuri de muncă pentru 23.000 de femei în Republica Moldova.

Valoarea brandului „Din Inimă. Branduri de Moldova” a crescut pe parcursul ultimilor patru ani prin majorarea prezenței mărcilor autohtone pe piața Moldovei. Brandul „Din Inimă”, apărut în anul 2012, a fost conceput de către Asociația Patronală a Industriei Ușoare (APIUS), cu susținerea financiară a Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) Moldova, pentru promovarea mărcilor autohtone de modă, potrivit portalului madein.md

„Din Inimă. Branduri de Moldova” a devenit un brand național, care a revigorat încrederea în moda autohtonă și a

baza pentru viitorul sectorului. Ideea este susținută de către companiile autohtone, fiind totodată sprijinită și de experții care au vizitat companiile din industria ușoară din RM în ultimii ani.

În cadrul evenimentului a fost organizată și o expoziție a celor mai interesante studii de caz prezentate de statele membre OMPI. Republica Moldova a participat cu un stand, unde au fost prezentate cele mai emblematiche produse ale industriei ușoare din Republica Moldova, adunate sub umbrela „Din Inimă”, care au fost apreciate înalt de participanți. Standul expozi-

concursul celor mai recunoscute mărci comerciale naționale și străine prezente pe piața din Republica Moldova - NOTORIUM 2016. Evenimentul se desfășoară sub genericul „Fiecare merită să fie recunoscut”.

Cele mai recunoscute mărci comerciale vor fi

apreciate de public prin vot on-line pe pagina oficială www.notorium.md și prin sms-voting prin transmiterea de mesaje la nr. 4421.

Procesul de desfășurare a concursului va fi supravegheat de o comisie de specialiști notorii din domeniul proprietății intelectuale, marketing, imagemakeri și PR, și reprezentanți de la organizații internaționale. În cadrul concursului se vor confrunta peste 3000 de mărci comerciale prezente pe piață, moldovenești și străine, iar participarea este gratuită

Concursul va culmina cu Forumul și Gala de premiere a câștigătorilor NOTORIUM 2016. La forum va avea loc prezentarea istoriei de succes

a celor mai valoroase mărci comerciale din Moldova și lansarea Catalogului complet Top Absolut Cele mai recunoscute mărci comerciale din toate domeniile de activitate prezente la NOTORIUM 2016.

NUMĂRUL CERERILOR PENTRU ÎNREGISTRAREA MĂRCILOR COMERCIALE A CRESCUT

În primele trei luni ale anului 2016, numărul de cereri de înregistrare a mărcilor depuse la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), a crescut cu 22 %, față de aceeași perioadă a anului trecut.

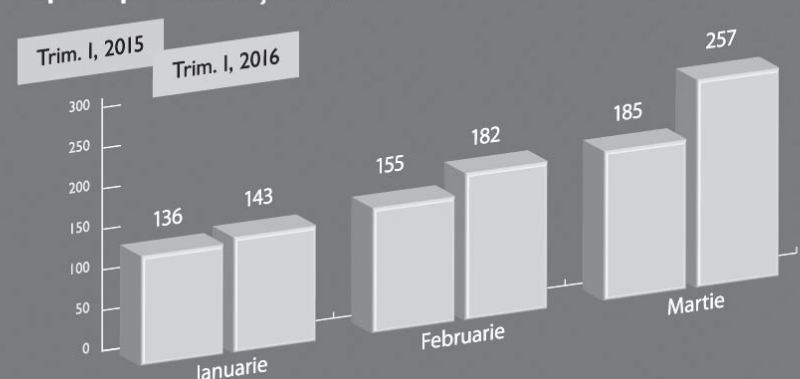
Astfel, în primul tri-

mestru al anului 2016, la AGEPI, au fost depuse 582 de cereri, cu 106 cereri mai multe decât în aceeași perioadă din 2015. Ponderea solicitărilor naționale în totalul cererilor depuse pe cale națională este de 70 %, înregistrând o creștere de 14 % față de primul trimestru al anului trecut.

Aproape o jumătate din numărul totalul de cereri de înregistrare a mărcilor recepționate de AGEPI în perioada de referință, au fost depuse în luna martie - 257 de cereri. Totodată, în primul trimestru al anului 2016, ponderea cererilor depuse în format online este mai mare decât cele depuse în format hârtie. Astfel, online au fost depuse 307 cereri iar în format hârtie - 275.

Cu venirea primăverii, încep și intervențiile apicultorilor în viața albinelor, să vedem ce lucrări este necesar de efectuat. Portalul de specialitate gazetadeagricultura.info recomandă în primele zile călduroase de primăvară când temperatura aerului la umbra ajunge la 12-15 grade C, revizia de primăvară a familiilor de albine cu scopul de a stabili starea acestora după iernare.

Cereri de înregistrare a mărcilor depuse pe cale națională

îmbunătățit percepția populației despre produsele locale. Cu ajutorul financiar al USAID, în ultimii ani în Republica Moldova a apărut un număr tot mai mare de companii care pun accent pe creativitate, produc deja sub marcă proprie și care au început să-și extindă rețelele de magazine. Acesta este fundamentul competitivității de lungă durată a industriei ușoare din Moldova și modelul de business care reprezintă

țional a fost organizat cu asistența Proiectului de Competitivitate al USAID și a Asociației Patronale a Industriei Ușoare.

NOTORIUM 2016 - CONCURS NAȚIONAL A CELOR MAI RECUNOSCUTE MĂRCI COMERCIALE DIN MOLDOVA

Din 11 aprilie până în 15 mai curent, în Moldova se desfășoară

FACILITAREA ACCESULUI MEDICAMENTELOR PE PIAȚA AUTOHTONĂ

Mai multe medicamente calitative vor deveni mai accesibile pe piața farmaceutică din Republica Moldova. Ministerul Sănătății a simplificat procedura de autorizare a produselor farmaceutice pe piața autohtonă. La 8 aprilie curent au fost aprobate modificările la Ordinul „Cu privire la reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman și introducerea modificărilor post-autorizare”, din 23.07.2012.

Astfel, în cazul medicamentelor înregistrate de către Agenția Europeană pentru Medicamente sau în cel puțin o țară din Spațiul Economic European, sau Elveția, SUA, Cana da, Japonia, Australia, solicitantul înaintea la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale o cerere privind evaluarea dosarului în procedură simplificată. Producătorii din aceste țări nu vor mai depune substanțe de referință, impurități și mostre de medicament pentru efectuarea controlului calității la etapa autorizării. De asemenea, solicitantul va depune o declarație pe proprie

răspundere, în care să specifice că dosarul depus este identic cu cel acceptat de către EMA sau de către autoritățile de reglementare naționale competente din aceste țări. Această măsură îl va responsabiliza pe deținătorul de certificat de înregistrare a medicamentului și ulterior va contribui la supravegherea medicamentelor, care urmează să fie plasate pe piața Republicii Moldova. Totodată, termenul de examinare a cererilor va fi de până la 60 de zile, în comparație cu 210 zile cât era indicat în procedura națională, până la aprobarea noilor prevederi.

150 MII DOZE GRATUITE DE VACCIN, AJUNSE ÎN MOLDOVA. CINE VOR FI BENEFICIARI IMUNIZĂRII

Un lot de 150 mii doze gratuite de vaccin au ajuns în Moldova prin intermediul fondului UNICEF. Vaccinurile de tip diftero-tetanic sunt aduse din Bulgaria și sunt destinate imunizării tinerilor și adulților care împlinesc vârsta de 15, 20, 40 și 50 de ani, potrivit lui Anatol Melnic, șef de secție în cadrul Centrului Național de Sănătate Publică.

Totodată, la sfârșitul lunii martie în Moldova au mai sosit două loturi de vaccin diftero-tetanic pediatric (52 mii de doze) și poliomi-elic bivalent (100 mii de doze), cumpărate de către Ministerul Sănătății, anunță realitatea.md

Următoarele loturi de vaccinuri achiziționate de către minister, circa 300 mii de doze, sunt așteptate pe 14 și 19 aprilie.

Potrivit Ministerului Sănătății, pentru a asigura țara cu vaccinuri au fost investiți circa 14 milioane de lei. Datorită modificării procedurii de achiziție a vaccinurilor, Republica Moldova a economisit resurse financiare ce se ridică la două milioane de lei.

Anual, în perioada 20-25 aprilie este marcată Săptămâna Europeană a Imunizării.

AVITAMINOZA LA COPII, SEMNE ȘI REMEDII

Alimentația insuficientă sau incompletă, distrugerea aportului vitaminic al hranei prin prelucrarea termică sau pastrarea îndelungată, alterarea florei microbiene, tulburările de absorbție, funcționarea deficitară a sistemului digestiv, afecțiuni ale ficatului sau pancreasului, administrarea abuzivă a antibioticelor – toate pot provoca un deficit al necesarului de vitamine al corpului.

Lipsa vitaminei B 6

Semne: Diaree, anemie, slăbiciune generală, iritabilitate. Deficiența de vitamina B, care are grijă în principal de buna funcționare a sistemului nervos, poate fi motivul pentru care copilul nu se poate concentra, e impulsiv și mereu pus pe harță.

Remediu: Combate deficiența printr-o dietă bogată în proteine de

Remediu: Se recomandă consumul de alimente care conțin acid folic: vegetalele cu frunze verzi (spanac, salată verde), citricele și cerealele integrale sunt cele mai indicate.

Lipsa vitaminei C

Semne: Îi apar vânătăi puternice la cea mai mică jăluitură sau atinger, îl dor încheieturile mâinilor și picioarelor, are pielea uscată și poftă de mâncare scăzută. Uneori, semnele pot include sângerarea nazală și infecții repetate.

Remediu: Oferă-i fructe și legume bogate în vitamina C (citrice, căpșune, kiwi, legume verzi).

Lipsa vitaminei D

Semne: Dinții apar târziu, este într-o stare permanentă de irascibilitate, crește într-un ritm mai lent decât restul copiilor (excepție fac acei copii care provin din familii cu părinți scunzi), acuză dureri musculare.

Remediu: Expunerea la soare (în orele în care razele ultraviolete nu sunt nocive, adică între 7 și 10 dimineața și după ora 4 după-amiaza), consumul de lapte, brânză, iaurt și ouă ajută la remedierea problemei.

Lipsa vitaminei A

Semne: Oboseala, pierderea părului, slăbiciune, scăderea inexplicabilă în greutate, ochi uscați, pielea descuamată, infecții respiratorii frecvente.

Remediu: Oferă-i copilului mese care conțin legume galbene ori portocalii (morcovi, cartofi dulci, dovleac), dar și oua sau brânză.

calitate (vită, pui, pește, semințe sau grăunțe, ouă, lapte, brânză, fasole, mazăre).

Lipsa vitaminei B 12

Semne: Tot sistemul nervos al copilului are de suferit, dar nici cel circulator nu se simte mai bine. Durerile stomacale, edemele, insomnia sau pierderea puterii în voce sunt principalele avertismente.

TRATAMENT NATURIST CU DULCEAȚĂ DE PĂPĂDIE

Printre numeroasele leacuri de sănătate ale naturii se numără și vindecările cu dulceață de păpădie. Preparatele sunt făcute în casă, din plante sănătoase și proaspete. Mult contează și calitatea apei, cea mai bună fiind apa de izvor. Și pentru că primăvara este sezonul păpădiilor, avem și o rețetă de dulceață de leac...

Se ia un kilogram de flori proaspete de păpădie, se pun în 0,5 litri de apă fierbinte și se aduc până la punctul de fierbere. Se lasă pe foc mic două minute. Apoi se lasă vasul acoperit 20 de minute, și se strecoară lichidul prin presarea florilor de păpădie. Sucul rezultat se amestecă cu un kilogram de zahăr și se fierbe 5 minute. Se adaugă 5 lămâi de

mărime mică sau 2 lămâi mari tăiate mărunt, cu coaja cu tot, și se fierbe încă 5 minute. În tot acest timp se amestecă permanent. Se ia de pe foc, se lasă să stea 30 de minute în vas acoperit, și apoi se adaugă 250-300 ml apă curată și se fierbe încă un minut. După care se pun în borcane pentru păstrare.

Dulceața de păpădie se ia cu 30 de minute înainte de masă. Copiii până la 3 ani iau o jumătate de linguriță de două ori pe zi. Copiii între 3 și 15 ani iau câte o linguriță de trei ori pe zi iar adulții - câte o lingură de trei ori pe zi. Dulceaaa de păpădie se recomandă pentru tratarea inflamațiilor gâtului, bronșite, afecțiuni pulmonare, răceli, reumatism, tuberculoză, gută, boli ale aparatului locomotor, iar extern, se aplică și sub formă de comprese, pe articulațiile bolnave.

RECOMANDĂRI PENTRU PERIOADA FĂTĂRII LA OVINE

O etapă prioritară în tehnologia de creștere a ovinelor o constituie activitatea de reproducție care asigură venituri importante din vânzarea de miei vii, sau carne de miel, precum și creșterea numerică a efectivului, sau înlocuirea animalelor reformate sau moarte. Campania de fătări la ovine se desfășoară, în sistemul tradițional, în perioada februarie - martie, în funcție de data introducerii berbecilor reproducători în turmele cu oile stabilite pentru reproducție.

Iată câteva recomandări pentru ca această activitate să se desfășoare în condiții optime și să nu fie afectată starea de sănătate a oilor mame sau a mieilor:

- Adăpostirea ovinelor în spații corespunzătoare speciei și categoriei de vârstă, care să asigure în principal densitatea și zoonozia la parametri normali (așternut curat, spații dezinfectate și văruite).

- Suprafața totală de adăpostire pentru toate animalele și dimensiunea grupului se determină în funcție de rasă, vârstă, marime și alte caracteristici biologice ale ovinelor, densitatea trebuie să permită suficientă libertate de mișcare animalelor, respectiv de 1,5 m² pe cap de oaie adultă și 0,35 m² pe miel.

- Ovinele care nu sunt ținute în adăposturi închise, trebuie să li se asigure protecția necesară împotriva intemperiilor, contra animalelor de pradă, accesul la apă și la hrană.

- Compartimentarea adăpostului în funcție de starea fiziologică a efectivului (oi gestante, oi în fătare, oi cu miei)

- Asigurarea microclimatului optim, respectiv o temperatură de 18 – 20 grade C, coeficientul de luminozitate, 1:12, - 1:15, umiditatea să fie cuprinsă între 65-70% și înprospătarea continuă a aerului prin ventilație naturală.

- Menținerea în stare de igienă și funcționare a echipamentelor din adăposturi, respectiv, echipamentele de muls (unde este cazul), sistemele de încălzire și de ventilație.

- Hrana administrată zilnic ovinelor, să fie echilibrată nutritiv, furnizată, în condiții igienice, aditivată cu suplimente minerale adecvate, atunci când este necesar și cu un aport mai mare pe baza de cereale în această perioadă.

- Să se asigure un front de furajare care să permită tuturor ovinelor să se hrănească simultan și să aibă acces la o sursă de apă potabilă de bună calitate.

- Mieii trebuie să primească o cantitate suficientă de colostru fie prin supt, fie prin administrarea din alte surse, furnizat la temperatura corpului, în decurs de 20-30 de

minute de la fătare. Hrănirea cu lapte trebuie să continue pentru cel puțin primele opt săptămâni de viață. Se recomandă, ca la sfârșitul primei săptămâni de viață, mieii să aibă acces treptat până la înțârcare, la alte produse alimentare proaspete, fibroase sau concentrate și la apă de calitate.

- Administrarea în primele două săptămâni după fătare preventiv vitamina E și Selenit de Sodiu, injectabil, 2ml/10 kg greutate vie, subcutanat.

- Protejarea surselor de apă și furaje pentru a nu fi supuse înghețului și evitarea administrării de furaje (silozuri sau rădăcinoase) înghețate care pot provoca avorturi sau alte afecțiuni grave.

- Inspectarea zilnică a efectivului de ovine acordându-se o atenție specială la aspectul corporal în ansamblu, la mișcările animalelor, la rumegare, la schimbările de comportament, existența unor diverse răni sau plăgi, și starea ongoanelor.

- Eectuarea coditului la oile fătătoare, înălțurarea învelitorilor fetale și a straturilor de așternut ud cu lichidele scurse în timpul fătării, prevenind astfel raspândirea unor boli.

- Ovinele bolnave sau rănite, să fie izolate în adăposturi sau boxe speciale, cu așternut uscat și confortabil și să fie consultate, de un medic veterinar.

În toată această perioadă crescătorii de ovine, asociațiile profesionale trebuie să colaboreze permanent cu personalul sanitar veterinar, pentru monitorizarea stării de sănătate a ovinelor, precum și pentru efectuarea acțiunilor sanitare veterinare ce se impun.

DE CE TĂIEM MIELUL DE PAȘTI?

Ritual străvechi, plin de semnificații precise, tăierea mieilor de Paști este un fenomen complex. Multora le provoacă întrebări sacreficarea unui animal aparent nevinovat. Dar și mai mulți sunt adepții păstrării ritualului sacrificiului mieilor. Și aceasta în ciuda tuturor controverselor. Dincolo de aspectele pro și contra care vizează tăierea mieilor, actul în sine se dovedește a avea multe fațete ascunse. Toate extrem de interesante. Să descifrăm câteva dintre ele.

În mod paradoxal la prima vedere, tocmai blândețea, inocența și puritatea mielului l-au făcut să devină animal de sacrificiu. Sacrificarea ovinelor era practică de către evrei la sărbătorile în cinstea lui Iahve și la musulmani în zilele de Eid al Adha. Aici, în vechea civilizație ebraică regăsim parțial originea obiceiului tăierii mieilor de Paștile creștine. Și la popoarele indo-ariene, precum geto-dacii din care ne tragem originile, exista sacrificiul mieilor la sosirea primăverii, pentru a marca astfel renașterea naturii; trebuia consumată în mod special carnea animalului domestic aflat cel mai la îndemână și, detaliu important, care se năștea primăvara.

În vremuri precreștine mieii erau tăiați diferențiat. Cei albi erau sacrificați divinităților solare, iar cei negri zeităților și duhurilor rele. Simbolismul general al mielului, respectiv al oii și berbecului este unul foarte vechi, căci oile au fost printre primele animale domesticate de către om.

Mai departe, în basmele românești protagoniștii sunt deseori prefăcuți în miei sau berbeci. Fapt deloc surprinzător pentru un popor crescător de oi. În mitologia străromânească Dumnezeu dăruiește omului sărac câte un miel sau berbecuț, care la comanda: „Scutură-te, berbecel...”, scoate din lâna lui numai aur.

Sărbătoarea Paștilor a fost instituită chiar de Dumnezeu Tatăl prin proorocul Moise, înainte ca poporul evreu să treacă prin Marea Roșie. Sensul Paștelui în cele două mari religii este însă sensibil diferit. Căci dacă pentru evrei Paștile înseamnă sărbătorirea trecerii de la robia egipteană la libertate, pentru creștini Paștile înseamnă

nă cea mai mare sărbătoare, care simbolizează trecerea de la moartea sufletului prin păcate, la viața cea veșnică prin intermediu jertfei și învierii mântuitoare a lui Hristos.

Paștele creștin-ortodox nu are dată calendaristică fixă deoarece se ține după un calendar lunar, însă cade întotdeauna în a paisprezecea zi a Lunii pline după echinocțiul de primăvară.

Marele istoric și cercetător, Mircea Eliade, afirmă, referindu-se la originea mitologică a actului sacrificial, că jertfirea unei ființe vii este necesară pentru desăvârșirea oricărei creații, căci nimic statornic nu se poate ridica și asigura decât printr-un sacrificiu.

În diverse zone ale țării, sacrificarea mielului este însoțită de un scenariu ritualizat care cuprinde stropirea ovinei cu apă sfințită și trasarea imagină a unei cruci cu cuțitul deasupra capului mielului.

În lumea satului de odinioară era obligatorie purificarea rituală a celui care tăia animalul. Astfel ciobanul sau gospodarul care urma să taie miei trebuia să se spele, să se bărbiească, să se tundă, să-și schimbe cămașa.

De fapt, în multe zone etnografice ale României, bătrânii își mai amintesc că pe vremuri era trasat un semn al crucii cu cuțitul pe locul de la gât unde urma să fie înjunghiat mielul. După tăiere, mielul era scurs de sânge și învelit într-o cunună de flori, apoi era legat de o prăjină purtată de doi bărbați și oferit cu totul preotului care urma să participe la ospățul colectiv.

Acest ospăț de Paști care are la bază carnea de miel nu era o masă obișnuită, ci un act plin de semnificații sacre „Cine nu mănâncă miel de Paște, nu-i merge bine tot anul” spune o străveche zicăron românească.

Pe vremuri, oasele mielului tăiat după ce fusese sfințit de către preot, nu erau aruncate la gunoi sau date câinilor, ci îngropate la rădăcina unui pom tânăr, gest care preia restricțiile biblice cu privire la resturile ovinelor sacrificate de Paști.

Există o rădăcină a Rostului și Timpului în toate datinile și tradițiile noastre. Chiar și în cazul actului sângeros și imposibil de privit pentru mulți, al tăierii unui miel în prag de Paști.

ÎNGRIJIREA MIELOR DUPA NASTERE

Primele îngrijiri care se acordă după naștere constau în îndepărtarea mucozităților, secționarea ombilicului și ajutarea mieilor să sugă.

Îndepărtarea mucozităților de pe regiunea gurii și nărilor se face cu o pânză curată, pentru a le ușura respirația. Apoi se face ștergerea pe întreg corpul pentru activarea circulației.

Secționarea ombilicului se execută la 4-5 cm de abdomen,

concomitent cu dezinfectarea și legarea lui.

Dupa 15-20 de minute de la fătare, mielul este ajutat să sugă, dacă nu o poate face singur. În prealabil se îndepărtează primele picături de lapte din mameloane, care au un conținut ridicat de germeni microbieni. Astfel colostrul va fi mai curat în primele 10 ore. Consumul de colostru este necesar datorită conținutului ridicat de substanțe imunogene, care conferă mieilor rezistență la îmbolnăvire și de săruri de magneziu care participă la eliminarea resturilor intestinale din perioada gestației, având rol purgativ. Prezența substanțelor proteice din colostru intensifică ritmul de creștere a mieilor și vigoarea lor.

WWW.AGRAVISTA.MD

TE INFORMEAZĂ LA TIMP,
OFERINDU-ȚI CELE MAI BUNE
ARGUMENTE ÎN ORICE NEGOCIERE!

MUȚI PRODUCĂTORI S-AU CONVINS
**CĂ ESTE MULT MAI GREU
SĂ VINZI PRODUSUL
LA UN PREȚ CONVENABIL,
DECÂT SĂ PRODUCI**

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md

14.04.2016

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.00	60.00	50.00	50.00	50.00	50.00
Cartofi	4.00	7.00	5.00	2.50	6.50	4.00	5.50	8.00	5.50	5.00	8.00	7.00	4.50	5.30	4.50
Castraveți	-	-	-	27.00	35.00	32.00	32.00	35.00	32.00	35.00	40.00	40.00	30.00	30.00	30.00
Ceapă galbenă	7.00	7.50	7.00	6.00	8.00	6.50	6.00	7.00	6.00	7.00	9.00	8.00	8.00	9.00	8.00
Ciuperci Păstrăv/Veșenca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45.00	45.00	45.00	-	-	-
Ciuperci Champignon	-	-	-	-	-	-	29.00	30.00	29.00	38.00	40.00	40.00	30.00	32.00	30.00
Dovlecei	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.00	28.00	25.00
Morcov	8.00	8.50	8.00	6.00	8.00	7.00	6.00	7.00	6.00	7.00	10.00	9.00	8.00	9.00	8.00
Ridiche neagră	-	-	-	7.00	8.00	8.00	6.00	7.00	6.00	7.00	8.00	7.00	-	-	-
Ridiche de lună	12.00	15.00	14.00	8.00	9.00	8.00	10.00	11.00	10.00	10.00	13.00	12.00	8.00	9.00	8.00
Roșii de seră	-	-	-	23.00	27.00	25.00	25.00	32.00	25.00	35.00	40.00	40.00	30.00	32.00	30.00
Sfeclă de masă	8.00	8.00	8.00	7.00	9.00	8.00	5.00	7.00	5.00	7.00	10.00	8.00	8.00	9.00	8.00
Usturoi	62.00	65.00	62.00	50.00	55.00	50.00	50.00	60.00	50.00	50.00	60.00	55.00	46.00	46.00	46.00
Varză	7.00	10.00	8.00	7.00	9.00	7.50	6.00	8.00	6.00	7.00	9.00	8.00	8.00	8.00	8.00
Varză timpurie	13.00	14.00	13.50	10.00	12.00	12.00	11.00	12.00	11.00	15.00	18.00	18.00	12.00	12.00	12.00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	38.00	40.00	38.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	-	-	-	20.00	25.00	20.00	30.00	35.00	30.00	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	17.00	19.00	17.00	12.00	15.00	12.00	18.00	20.00	20.00	-	-	-
Varză roșie	-	-	-	12.00	12.00	12.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	-	-	-	35.00	38.00	35.00	-	-	-	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	26.00	27.00	26.00	-	-	-	25.00	25.00	25.00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	80.00	80.00	80.00	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	-	-	-	18.00	19.00	18.00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	26.00	30.00	30.00	26.00	32.00	26.00	-	-	-	30.00	30.00	30.00
Mandarine	-	-	-	21.00	24.00	22.00	19.00	20.00	19.00	-	-	-	-	-	-
Mere	7.00	11.00	8.00	6.00	9.00	8.00	4.00	9.00	7.00	6.00	7.00	6.00	7.00	7.00	7.00
Mere Golden	8.00	10.00	9.00	9.00	11.00	10.00	8.00	13.00	8.00	8.00	15.00	12.00	7.00	8.00	7.00
Mere Idared	7.00	9.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.00	8.00	7.00	6.00	8.00	8.00	7.00	8.00	7.00
Mere Richard	-	-	-	11.00	17.00	13.00	13.00	20.00	13.00	10.00	15.00	15.00	10.00	12.00	10.00
Miez de nucă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40.00	80.00	80.00	80.00	90.00	90.00
Pere	-	-	-	-	-	-	12.00	28.00	12.00	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	18.00	20.00	18.00	16.00	25.00	16.00	-	-	-	20.00	20.00	20.00
Prune uscate	-	-	-	-	-	-	25.00	32.00	25.00	30.00	40.00	35.00	40.00	40.00	40.00
Struguri albi de masă	-	-	-	15.00	18.00	15.00	-	-	-	12.00	15.00	15.00	-	-	-
Struguri de masă Moldova	-	-	-	18.00	23.00	18.00	12.00	12.00	12.00	8.00	10.00	10.00	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	-	-	-	12.00	12.00	12.00	12.00	15.00	15.00	-	-	-

OFERTE COMERCIALE

Perioada 1 - 13 aprilie 2016

OFERTE

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Asigurări Agricole -Alliance Insurance Group	100 MDL	1 unitate	Telefon: 022-58-31-15; Mobil: 068078555; 069519501
Semințe de Porumb "Porumbeni 458"	28 000 MDL	50 t	or. Orhei; Telefon: 062183078; Mobil: 079520150; Email: rautelbs@mail.md
Semințe de Porumb "Porumbeni 457"	28 000 MDL	50 t	or. Orhei; Telefon: 062183078; Mobil: 079520150; Email: rautelbs@mail.md
Semințe de Porumb "Porumbeni 348"	28 000 MDL	50 t	or. Orhei; Telefon: 062183078; Mobil: 079520150; Email: rautelbs@mail.md
Semințe de porumb "Porumbeni 375"	28 000 MDL	50 t	or. Orhei; Telefon: 062183078; Mobil: 079520150; Email: rautelbs@mail.md
Semințe de Porumb "Porumbeni 450	28 000 MDL	50 t	or. Orhei; Telefon: 062183078; Mobil: 079520150; Email: rautelbs@mail.md
Сиры	2 100 €	20 t	Chișinău; Telefon: +37379460938; Mobil: +37378971340; Email: super-xleb@mail.ru
Cane Sugar	22 278 MDL	500 t	Email: stargem@indo.net.id
Grâu alimentar	3 400 MDL	10 t	s. Călugăr, raionul Fălești; Telefon: +37325979400; Mobil: +37369323320; Email: abilitate_agro@mail.ru
Orz	3 000 MDL	10 t	s. Călugăr, raionul Fălești; Telefon: +37325979400; Mobil: +37369323320; Email: abilitate_agro@mail.ru
Grâu alimentar	3 400 MDL	15 t	satul Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325952860; Mobil: +373 68101052; Email: lilian.turea@maul.ru
Orz	3 000 MDL	10 t	satul Catranic, raionul Fălești; Telefon: +37325952860; Mobil: +373 68101052; Email: lilian.turea@maul.ru
Porumb	3 000 MDL	30 t	s. Sărata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanu-carasdiana@mail.ru
Orz	3 000 MDL	17 t	s. Sărata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanu-carasdiana@mail.ru
Soia	6 400 MDL	10 t	s. Sărata Veche; Telefon: +37325964441; Mobil: +37369325319; Email: ciobanu-carasdiana@mail.ru
Mere în sortiment		50 t	Chișinău, str. Constantin Brâncuși 124/1, of.2; Telefon: +373 22 10 65 12; Mobil: +3737812116; Email: anton@blinkcommercialgroup.com
Ridiche de luna	18 000 MDL	3 t	Ungheni, Mănoilești; Telefon: +373 236 73253; Mobil: +373 795 50647; Email: glodeanu@mail.md
Ridiche de luna	18 000 MDL	2 t	Mobil: +37369357289; Email: strungarubs@mail.md
Semințe de floarea soarelui			Chișinău, str. Constantin Brâncuși 124/1, of.2; Telefon: +373 22 10 65 12; Mobil: +3737812116; Email: anton@blinkcommercialgroup.com
Mere Golden, Idared	14 000 MDL	15 t	or. Chișinău, str. Traian 23/1, ap. 406; Telefon: +373 236 92518; Mobil: +373 699 33055; Email: serbuscoolga@gmail.com
Vând răsad de roșii		5 000 unități	Bălăurești; Telefon: 069926550; Mobil: ; Email: a1
Vând floarea soarelui pentru ulei		20 t	Nisporeni, s. Boldurești; Telefon: ; Mobil: 60732054; Email: 060732054
Vând baloate de lucerna		500	Telefon: 060636121
Vând prune uscate		40 t	Telefon: 079560148
Vând prune uscate		25 t	Nisporeni; Telefon: ; Mobil: 067123050; Email: prudol@mail.com
Vând prune uscate		20 t	Telefon: 069338654
Vând prune uscate		40 t	Telefon: 079560148
Vând purcei cu cantitatea până la 100 kg.		10 unități	Telefon: 069651130
Vând răsad castraveți		6 000 unități	s. Bălăurești; Telefon: 069926550; Mobil: ; Email: a1
Vând răsad ardei dulci		30 000 unități	s. Bălăurești; Telefon: 069926550; Mobil: ; Email: a1

Vând răsad de vânăță		3 000	s. Bălăurești; Telefon: 069926550
Vând flori in ghiveci.		800 unități	s. Bălăurești; Telefon: 069926550
Vând bovine		15 t	Nisporeni; Telefon: 079575117; Email: farima_vitalie@iayoo.com
Vând prune uscate la tunel		15	Nisporeni; Telefon: 069410469, 069518246
Porumb boabe	4 000 MDL	20 t	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Semințe de ardei	3 200 MDL	15 kg	Chetrosu, Drochia, Republica Moldova; Telefon: +373 251 27032; Mobil: ; Email: drtudor@yahoo.com
Vinde grăunte de porumb		22 000 kg	s. Bădragii Noi, r. Edineț; Telefon: 0690-53318; Mobil: 0671-43220; Email: A6@mail.ru
Vând stropitoare OPV 2000		1 unitate	s. Arionești, r. Dondușeni; Telefon: 0251-46265; Mobil: 0767-09070; Email: A5@mail.ru
Vând combină NIVA		1 unitate	s. Arionești, r. Dondușeni; Telefon: 0251-46265; Mobil: 0767-09070; Email: A5@mail.ru

CERERI

Produs / Serviciu	Preț	Cantitate	Contacte
Сахар свекловичный	400 €	200 t	Кишинев, Молдова; Telefon: +37379460938; Mobil: +37378971340; Email: super-xleb@mail.ru
Яблоки	400 \$	2 000 t	Кишинев, Молдова; Telefon: +37379460938; Mobil: +37378971340; Email: super-xleb@mail.ru
Говядина охлажденная	2 500 \$	200 t	Кишинев, Молдова; Telefon: +37379460938; Mobil: +37378971340; Email: super-xleb@mail.ru
Клубника	1 000 \$	20 t	Кишинев, Молдова; Telefon: +37379460938; Mobil: +37378971340; Email: super-xleb@mail.ru
Черешня, клубника, абрикосы, вишня		20 t	Кишинев, Молдова; Telefon: +37379460938; Mobil: +37378971340; Email: super-xleb@mail.ru
Cumpăr ulei de floarea soarelui		17 l	str. Stefan cel Mare 195; Telefon: 023123233; Mobil: 078785878; Email: office.ecatalex@gmail.com
Cumpăr șinșile		15	Telefon: 060677749
Cumpăr puieți de prun		1 700	Telefon: 068986364

Mai multe informații găsiți pe **www.agravista.md**
Responsabilitatea pentru veridicitatea ofertelor plasate aparține **www.agravista.md**

A N U N Ţ I !

Producerea și comercializarea semințelor și a răsadurilor de LEGUME, TUTUN și BOSTĂNOASE.

PRODUCEREA RĂSADURILOR LA COMANDĂ.

Creșterea răsadurilor de: TOMATE, CASTRAVEȚI, ARDEI DULCE, GOGOȘARI, VINETE, VARZĂ, PEPENI VERZI, PEPENI GALBENI și altele pentru plantarea în sol protejat și deschis.

**s. Ratuș, r. Criuleni, tel. de contact :
0248 35 342, 0692 41 737**

INSTITUTUL DE FITOTEHNIE "PORUMBENI"
propune semințe:

Nr. d/o	Denumirea hibridului	Prețul de bază, lei/kg	Adresa
1	Porumbeni 294	pînă la 999 kg – 30 lei/kg; 1000-2999 kg – 29 lei/kg; 3000-5999 kg – 28 lei/kg; 6000 kg – și mai mult – 27 lei/kg	s. Pașcani, r. Criuleni, Rep. Moldova tel/fax: (022) 24-55-71 ifporumbeni@rambler.ru
	Porumbeni 374		
	Porumbeni 383		
	Porumbeni 458		
	Porumbeni 461		
	Porumbeni 375	pînă la 999 kg – 27 lei/kg; 1000-1999 kg – 26 lei/kg; 2000-2999 kg – 25 lei/kg; 3000-5999 kg – 24 lei/kg; 6000 kg – și mai mult – 23 lei/kg	
2	LUCERNA	120 lei/kg	

ABONAREA
2016

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

DORIȚI SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

Abonați-Vă la ziarul

AGROmedia[®]informIndex de abonare:
PM 21948

ȘI VEȚI PRIMI:

ABONAMENTE LA ZIARUL AGROMEDIAINFORM
POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

- ✓ informații despre prețuri pe diferite piețe agricole din țară;
- ✓ cereri și oferte de producție agroalimentară;
- ✓ recomandări ale specialiștilor în agricultură despre:

TOATE ACESTEA
LA UN PREȚ
REZONABIL
DE NUMAI

154 de lei

PENTRU
UN ABONAMENT
ANUAL

- creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
- îngrijirea livezilor și viilor,
- creșterea animalelor,
- idei de afaceri profitabile argumentate economic.

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

Ozonteh IMPEX S.R.L. din orașul Strășeni vă propune tractoare compacte la prețuri mici

■ Tractoare compacte japoneze de la 12 la 70 cai putere atât de mâna a doua, cât și noi

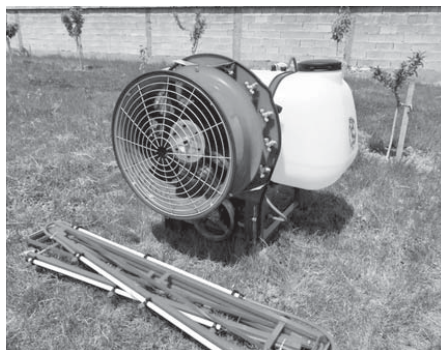

TOATE PIESELE DE SCHIMB
LA TRACTOARELE IMPORTATE
PREȚURI ACCESIBILE -
suntem importatori direcți din Japonia

■ Asistență tehnică

■ O gama larga de utilaj nou pentru aceste tractoare precum:

- Pluguri
- Stropitoare combinată (dotată atât cu ventilator pentru stropit în vie, cât și cu brațe pentru stropitul culturilor de câmp)

- Grapă cu discuri
- Cultivatoare
- Cositoare cu rotor
- Cositoare plată
- Burghiu de săpat gropi
- Remorcă simplă sau basculabilă
- Tocător de crengi

AVANTAJE:

CALITATE SUPERIOARĂ
CONSUM REDUS
TRACȚIUNE 4x4
LONGEVITATE
STARE TEHNICĂ EXCELENȚĂ
PUTERNICĂ ȘI COMPACTĂ
PREȚ MIC

Pentru comoditate tractoarele și agregatele au fost expuse pe o suprafață special amenajată ce se află în or. Strășeni la adresa: șoseaua Chișinăului 1. Terenul este amplasat exact lângă Gara Auto, pe traseul național Chișinău – Ungheni.

PENTRU INFORMAȚII SUPLIMENTARE
NU EZITAȚI SĂ NE CONTACTAȚI:

Ozonteh IMPEX S.R.L.

Mob.: 0698 98 123 - Nicolae
mob.: 0685 98 250 - Nicolae
mob.: 0698 98 987 - Ion

E-mail: ozonteh@gmail.com
www.TehnicaAgricola.md

OR. STRĂȘENI
www.tractoare.md